

arxiu del
centre excursionista
de terrassa

quarta època - juliol / desembre 1977 - N.º 13 i 14

SUMARI:

"Recopilació de notícies destacades".

"Crònica del XXIX Campament d'Alta Muntanya",
per Maties Masip.

"Francesc, poeta amic", per Francesc Palet i Setó.

"Una excursió de l'amic Andreu", per Jordi Cadevall i Vigués.

"Què és una terrassa fluvial", per Jaume Fustagueras i Farré.

"Paret sud del Tobazo", per Antoni Hilla i Alós.

"L'Elefantet" via Jacint Aguilar, per Frederic Parera.

"Terrassa i el Congrés de Cultura Catalana", per Joan Soler i Tramunt.

Crònica: Actes i Conferències: - Altres notícies. - El 6è Simposium d'Espeleologia (Bioespeleologia).

Biblioteca: Publicacions del Centre. Obres ingressades per donatiu, adquisició i subscripció. Comentaris.

Secció d'Alta Muntanya: Resultats del VIII Curs d'Excursionisme.

Secció d'Investigacions Subterrànies: El XVIè Curs d'Iniciació a l'Espeleologia.

Secció de Ciències Naturals: Assistència a la clausura de la Campanya de Salvaguarda del Patrimoni Natural.

Secció de Fotografia: XLIII Saló de Fotografia. XV Concurs Social de Diapositives.

Necrològiques: Jaume Marçet i Alcover. - Francesc Poses i Clot. - Avel·lí Estrenjer i Macià.

Excursions realitzades.

PORTADA:

"CEFIRO", fotografia guanyadora del primer premi de Muntanya del XLIII Saló de Fotografia, XXII de Muntanya, XIII Edició Nacional. Autor: Marià López i Gallego.

arxiu
del

centre excursionista de terrassa

Adherit a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana d'Esquí
Institució Catalana d'Història Natural

QUARTA ÈPOCA — JULIOL/DESEMBRE 1977 — N.º 13 i 14

RECOPILOCIÓ DE NOTÍCIES DESTACADES

De nou un extracte de temes interessants que sobresurten en el transcurs del semestre, que és el període que comprèn aquest número d'ARXIU.

— Centenari del títol de ciutat a Terrassa.

Les celebracions de l'efemèrides, han estat més aviat minses. La Casa de la Vila no n'ha organitzat cap. La manca de recursos econòmics ha paralytitzat totalment els possibles actes municipals. Pensem ara, en aquells il·lusionats projectes d'oferir a la ciutat i en el seu centenari el **Parc de Vallparadís**, completament agençat. Sols han restat els bons propòsits!

La Caixa d'Estalvis de la ciutat, ha deixat constància de la primera centúria de la seva fundació: ha editat una brillant col·lecció de llibres de tema terrassenc a càrrec de prestigiosos autors; ha organitzat nombroses conferències, patrocinat concerts, exposicions i les obres de construcció de la Casa de la Cultura, que segueixen endavant.

Al Museu Provincial Tèxtil, s'ha presentat la col·lecció de fotografies antigues i mostres de periòdics de l'Arxiu Ragon i a la Casa Museu Alegre

de Sagrera, exposició de vestits femenins vuitcentistes, cedits pel Museu Tèxtil.

— **Sant Llorenç del Munt.**

Fa un any també en parlàvem. Continua la incògnita i no es resol la situació del Patronat o la Gestora, encara inexistents o almenys desconeguts. Pensem que el Trial, s'hi deurà celebrar-se com sempre i ningú no dirà ni piu.

— **XXIX Campament Social d'Alta Muntanya.**

Dèiem que l'anterior Campament havia acollit la més alta xifra de participants dels últims anys. Doncs bé, enguany a Pineta, l'hem superada. Vam reunir setanta tendes amb 264 acampadors. Aquesta massiva assistència, ens encoratja i ens obliga a esmenar-nos més i més.

— **La Generalitat restablerta: Motiu d'esperança**

Des d'aquestes pàgines no podem deixar de silenciar la nostra complaença i esperança per la restauració d'una institució que els excursionistes, com a bons catalans, hem reivindicat llargament. I ho diem sabent que no hem assolit tot allò que desitgem i anhelem pel nostre país. Tanmateix, però, tot plegat és un primer pas gens menyspreable.

També s'ha constituït el primer govern d'aquesta Generalitat. Som ben conscients que no podem demanar-li masses coses, perquè avui per avui, en aquesta etapa de provisionalitat, té, encara, poques atribucions i multitud de problemes i afers a resoldre. Amb tot, però, no volem deixar de destacar la importància que poden tenir les decisions de la conselleria d'Ordenació del Territori, de cara a la preservació de la Natura, ni tampoc les de l'Ensenyament i Cultura, ja que en l'educació rau la clau de tots els problemes.

Ara és l'hora de fer realitat, poc a poc però amb constància i esforç i amb unitat en les coses fonamentals pel futur del país, tot allò que durant tant de temps hem anhelat. Ara, amb la col·laboració de tots els estaments socials i organitzacions del país, cal fer una Catalunya rica i plena on hi càpiga tothom. Tots hi tenim el nostre paper i ens cal saber-lo cercar i executar. És per això que avui contemplem amb goig i amb esperança aquest restabliment.

Crònica del XXIX Campament d'Alta Muntanya a Pineta

Per Maties MASIP

Des de fa anys, cada vegada que en el Centre s'ha parlat de possibles llocs d'emplaçament del tradicional campament de vacances, es pensava en el molt interessant massís del Pic Long i Neouvielle, amb el seu conjunt lacustre d'Oredon, Aubert, Aumar, etc., però a l'estar situat en territori francès, amb els corresponents problemes de pas de frontera, feia desistir cada vegada d'acceptar-lo. Aquest any, però, a l'entrar en servei el túnel de Bielsa, es va creure que fóra una bona solució, tornar a Pineta, on ja s'havia fet el Campament l'any 1966, i des d'allà, amb un curt desplaçament de cotxe, poder anar a recórrer el dit massís del Neouvielle, a part de les sortides que Pineta en sí, ja facilita.

Una vegada anunciat el lloc d'emplaçament, les excursions possibles, pressupostos, etc. i oberta la inscripció, va venir la gran sorpresa en arribar a 220 inscrits, quan als darrers anys sempre en teníem de 100 a 130. Aquest augment tan espectacular d'assistència, ens va fer témer de no poder oferir a tothom el bon nivell d'organització tradicional en els nostres Campaments, però com que per l'espai per instal·lar les tendes no hi havia problema, doncs es disposava de terreny suficient i a la cuina, el bon fer del Josep, fa que se simplifiquin els inconvenients més grossos, no vam creure en cap moment necessari el limitar el nombre d'assistents. Va ser qüestió, això sí, d'ampliar convenientment la bateria de cuina.

Es va començar a muntar el Campament, el dia 24 de juliol, en un gran prat, emmarcat per un cercle de frondosos arbres que ens aïllava pràcticament dels molts acampadors que pels voltants hi havia. El lloc hauria estat immillorable si hagués disposat d'aigua més a mà. Nosaltres l'agafàrem, per mitjà de mangueres, d'un rierol distant un centenar de metres, però com que el seu cabal procedia del desglaç dels neveres de sota el Soum de Ramond, segons les condicions climatològiques, augmentava o disminuïa fins a desaparèixer, convertint el subministre al campament en una veritable aventura.

Però, si per les mangueres l'aigua anava escassa, a fe de Déu que del cel no ens en va faltar. Pocs van ser els dies en què no vam veure ploure, «gaudint» en canvi de sessions de 24 hores ininterrompudes de pluja acompanyades de llamps i trons a discreció. Aquestes condicions van fer bastant ingrata l'estança sobretot a les famílies amb infants menuts i va limitar també moltíssim les activitats a muntanya. No obstant i això, es va pujar al Mont Perdut, Astazous, Múnia, Gran Bachimala, Tallion, etc. i es realitzaren ex-

cursions a l'Ibon de Plan, Llac d'Urdiceto, Vall d'Anyiscle, Llacs d'Oredon, Tella, etc. Van quedar per fer del que s'havia projectat a priori, Les Puntetes Fulca i Suelsa, Pic Long, Neouvielle i la travessa total de la vall d'Anyiscle.

També la pluja va deslluir força la tradicional Festa Major, ja que ens va privar de reunir-nos en la clàssica gran rotllana a fer els honors al dinar extraordinari, i que al mateix temps ens hauria permès a tots plegats, demostrar al Josep i als seus ajudants el nostre reconeixement, al seu meritori treball realitzat en condicions no sempre favorables. També fou una gran llàstima, no poder gaudir en «sec» de les exhibicions dels gegants, dracs i demés números del programa que amb tanta feinada havien preparat la comissió de festes. Del meu record, des de l'any 1960, sols a La Bérarde hem tingut un campament i una Festa Major tan remullats. Estadísticament podem dir, que es van parar 70 tendes i que vam menjar-hi 264 persones.

I mirant endavant, el XXX Campament ens espera!

FRANCESC, POETA AMIC

Per Francesc PALET i SETÓ

— En la mort d'en Francesc Poses i Clot, estimat consoci.

Ens has deixat orfes del teu mestratge. La notícia m'ha sotraguejat i em resistia a creure-la. He vingut a casa teva i com en anteriors ocasions, m'ha obert la porta la teva esposa, convidant-me a passar. Junt amb ella he pujat l'escala cap a dalt el pis, per donar-te l'últim adéu. Tu jeies adormit plàcidament, en un somni de camí i estrella...

Llavors hem entrat a l'estudi contigu a la cambra, amarat encara de la teva presència. El piano esperant-te i els volums del damunt de la taula a mig llegir, també, i les prestatgeries curulles de llibres i amb senyals i cites entre els fulls. Secrets de neguits, de bell frisar i dels teus mots predilectes: vespral, plugim, silent, blanc, cimal, llumener, cirlal, nuvolats, fument...

Em costarà qui-sap-lo acostumar-me a la teva absència. No poder consultar-te un fatic. Demanar-te un consell. Tu, que tan generosament me'ls havies prodigat, i m'has estimulat a prosseguir pel camí emprès. Ara m'hauré de valdre per mi mateix. Tot sol.

Restaré fidel per sempre més, al teu record, bonesa de cor i amistat. Adéu Francesc!

Els amics, avui t'han acomiadat amb els seus cants. Jo no he pogut. Perdona'm.

Feliç i lleu cavalcada prop dels estels. Camí del somni, ben adormit.

Terrassa, 25 octubre 1977.

UNA EXCURSIÓ DE L'AMIC ANDREU

Per Jordi CADEVALL I VIGÜES

Fou un dia com un altre. Era al capvespre. Jo estava assegut escrivint a la taula de treball, quan em va venir a veure l'Andreu, un bon amic, un naturalista dels de debò i de vocació i no dels que tenen el títol i ben poca cosa més (i dels que dissortadament tants n'hi ha). El que m'explicà és digne de ser escrit i llegit. Però anem per ordre.

Quan va entrar ja vaig veure que venia un xic esverat, cosa estranya en ell, d'aparença i comportament pacífic i fins pacifista. Acabava d'arribar d'una petita sortida per una d'aquestes muntanyes de les que la nostra terra n'és tan pròdiga. Ara no recordo quina era, però és igual. Això podia passar a qualsevol lloc.

Us he dit que era naturalista, però per comprendre la conversa que segueix tinc d'explicar-vos que es dedica a estudiar determinats grups d'aranyaes, com tantes altres coses, molt poc estudiades al nostre país. Observar-lo de cacera és fins i tot curiós, doncs s'atura sovint, ara aixeca pedres, o mira unes flors, després contempla les branques i les fulles d'un arbre, o la soca, i així tota una colla d'hores cercant allò que per ell és de gran interès per ser la seva investigació.

Aquell dia havia anat a muntanya a la recerca d'animalets per estudi, com feia sovint, doncs també era un esforçat excursionista i, lògicament, un gran amant i protector de la Natura. Tot contemplant els arbres del bosc, les flors o les soques, veié un home que l'observava amb atenció. Finalment es trobaren. Després de donar-se el bon dia, el nou vingut li preguntà si cercava quelcom. L'Andreu no s'estranyà d'aquesta pregunta ja que l'hi havien fet moltes vegades. Ell, afable com de costum, explicà que caçava animalets. El seu interlocutor restà parat, pensant que potser en un bosc només es podia anar a caçar amb el fusell. I li clavà un sermó. Aquest i la conversa que el seguí us ho transcriu tal com l'Andreu m'ho explicà i amb els mateixos comentaris que ell m'hi feu. «Recordo molt bé totes les paraules —em digué— ja que el vaig escoltar amb molta atenció». Quan m'ho explicava hi posava tota l'ànima, com estic segur que havia fet aquell matí. Talment com si jo fos aquell personatge que, d'entrada, li digué:

«Ja veig que sou un jove d'aquests que destrueix la naturalesa. Quin mal li han fet aquests animalets perquè els hagi de perseguir i matar d'aquesta manera. Tants anys que han estat tranquils i, ara, ni per a ells hi ha pau».

De primer em vaig sentir com insultat i incomprès i el meu instint naturalista se sentí ofès, però vaig comprendre aviat que aquell home era fruit d'una mentalitat claustrera, amb la que ja m'havia topat altres vegades, i no solament al camp.

—Escolteu, bon home, —li vaig dir— no tinc cap interès a discutir amb vós en aquest bosc. El bosc quan no hi passen motos és un lloc de pau i amb una discussió absurda no val la pena trencar-la. Deixeu-me, però, que us digui que aneu errat d'osques, que si jo caço animalets és per poder-los estudiar i perquè altres persones, d'aquí o de qualsevol lloc, ho puguin fer també. Solament així es podrà conèixer millor la fauna del nostre país.

El diàleg primer fou tens. Ell no sortia de la seva i jo no podia permetre que aquell home seguís amb una idea equivocada.

—Escolteu-me d'una vegada —li vaig haver de dir—. Estudiar un animal no és solament mirar quantes potes, antenes o ales té. És també comparar-lo amb els de la seva mateixa espècie i amb les semblants, és situar-lo dintre d'un hàbitat concret, és veure els tipus de vida, la forma en que s'alimenten, es reproduïxen i creixen. És descobrir els seus depredadors i els seus depredats. És relacionar-lo amb les plantes sobre les que viu, el sòl sobre el que camina. És valorar les variacions temporals i locals... És, en resum, veure la influència que les circumstàncies que l'envolten tenen sobre el nostre animalet. No em direu que no és interessant tot això! Però us sorprendrà si us dic que no es coneix ni de la meitat dels animalets que viuen en aquesta muntanya. Els més grossos són coneguts des de fa molt temps. També els que són molt beneficiosos o molt perjudicials. Més no aquells que viuen entre les fulles, al sotabosc, en les terres i llims, dintre les coves i avencs, a les escorces dels arbres o al lloc més inesperat. Jo només recullo exemplars d'un grup determinat perquè el camp és extensíssim i és impossible d'entendre en tots. I així, amb bastantes sortides i amb l'ajuda de bons amics, començo a penetrar en aquest món per a mi tan interessant.

—Miri, jo que tinc més experiència de la vida que vostè —em va dir—, li haig de fer saber que això del colleccionisme és perdre el temps. Quan jo era jove també havia fet col·lecció de caixes de llumins i de segells. Però res. Les obligacions de la vida i els negocis t'ho fan deixar tot. Els segells al final me'ls vaig vendre i les caixes de llumins qui sap on són. De fet, és com l'excursionisme —afegí assenyalant uns excursionistes que passaven vora nostra amb unes grans motxilles— és perdre el temps. Ja ho veu: anar carregat com un burro amb aquestes motxillasses, pujar pics per haver-los de tornar a baixar, i al final, què? T'has cansat per tota la setmana...

Ah! Aquí sí que no el vaig ni deixar acabar. Com ja pots ben suposar, Jordi, el meu esperit excursionista se sentí ofès i li vaig replicar airadament.

—Heu de saber que esteu parlant amb un excursionista que sap què és la muntanya, el què ensenya a qui l'estima i el molt que serveix d'esplai, i d'esplai sà. Però veig que teniu una mentalitat molt diferent a la nostra, fins el punt que vós tindreu la vostra raó i jo no la podré tenir si no tinc la vostra. Malgrat tot, us haig de dir, si em permeteu, que de les preocupacions dels negocis no en treureu res, us fareu vell més aviat i no val la pena tant sacrifici per acumular uns milions més que no us podreu endur a l'altre barri. En canvi, no us ha de saber greu que la joventut aprengui a estimar la muntanya, car els ensenyarà moltes coses, els ajudarà a prendre experiència per la vida i els farà lluitar per la defensa de la Natura, en lloc de passar tots els diumenges i hores de lleure al bar, a casa, a la discoteca o mirant la televisió i sense fer res.

—Però, a muntanya què hi aneu a cercar?

—Mireu, no podeu saber la joia a l'assolir un cim —li vaig fer—, o la bellesa d'un rierol d'aigua neta, o la preciositat d'una flor, o l'encant d'una posta de sol a muntanya. Com diu un amic meu, són coses naturals i coses divines, ja que també són un gaudi per a l'esperit, però que sols es poden copsar tenint l'esperit excursionista, fugint d'aquesta mentalitat de negocis. Estic segur que des d'aquest punt de vista l'excursionisme, com també les meves recerques faunístiques, són improductives. No en dubteu, només l'ex-

ursionista sap capir la profunditat d'aquestes coses senzilles i sap veure la muntanya diferent a cada moment, cada dia més bella, perquè cada dia l'estima més.

—Bé —digué ell—, però el recollir i col·leccionar insectes quin benefici li reporta?

—Com a excursionista que sóc estimo la Natura. Com a interessat en les ciències recullo animalets i l'únic benefici que en trec és gaudir fent-ho. Creieu que és poc?

Després de tot això el meu interlocutor ja va mudar una mica d'actitud. I encara em preguntà:

—I, sou molts els que us dediqueu a fer això?

—Home, —vaig dir-li jo— uns quants, que intentem anar interessant a més joves en aquesta tasca de fer quelcom per la cultura i el país. Almenys volem fer-los-hi comprendre que aquí, en aquests boscos, en aquestes muntanyes, en aquestes fondalades, en aquests racons, encara tenim, malgrat les moltes destruccions i abusos que s'han fet i les que avui encara es fan, sota formes tan diverses, que van des de les urbanitzacions (clandestines o no) als plàstics i papers passant per les motos de «trial», una gran bellesa, una gran pau i una Natura extraordinària per conservar, preservar i poder transferir a les generacions dels nostres fills que ens succeiran, com és el nostre deure de ciutadans del món. I en aquesta tasca de defensa del país ningú no hi queda ni hi pot quedar exclòs.

No sé si el vaig convèncer. Tampoc sé si aquell home, fidel imatge de molts d'altres, i retrat d'un tipus de persona ben característic, ha canviat la seva manera de pensar respecte els naturalistes i els excursionistes. Potser segueix amb la «seva» raó.

I en aquest «potser» de l'Andreu hi vaig veure un bri d'esperança. Sí, d'esperança que aquell home estimi més la Natura i d'una manera una mica més activa, fent coses concretes i eficaces per conservar-la i recolzant totes les iniciatives orientades en aquest sentit.

Us ho deixo així. No sé si estareu d'acord amb tot això que l'Andreu va dir. Li va quedar molt solemne, però és la seva manera de fer i d'expressar-se. Jo, per la meua part, no voldria afegir-hi res més. Que hi ha opinions, ben respectables, com la d'aquell bon home, és ben cert. Tampoc cal dubtar que aquell, en el fons, era un bon home. El que passa és que estava mal informat, o educat. Penseu que l'educació, i no vull dir només les matemàtiques, per exemple, és la clau de moltes de les situacions i problemes actuals. I potser, amb tot això, es creia segur en la seva raó.

Per altra banda, l'Andreu no li va dir tot el que es podia dir, ja que ell no feia un tractat ni de cultura natural ni de les virtuts de l'excursionisme. Li sortiren aquestes explicacions. A mi, segurament, si m'hi hagués trobat me'n haurien sortit unes altres, amb molta probabilitat, pitjors.

Però si les he escrites i les divulgo és perquè l'Andreu em va donar una lliçó i va indicar un camí a seguir, el de l'acció personal i directa, i uns aspectes que no es poden oblidar cara la conscienciació popular de la necessitat i la urgència de preservar eficaçment la Natura.

I a tu, lector, què et diuen aquestes ratlles?

QUÈ ÉS UNA TERRASSA FLUVIAL

Per Jaume FUSTAGUERAS I FARRE *

El clima durant la història de la terra no ha estat tal com el tenim distribuït actualment, sinó que ha anat variant en el transcurs del temps. Geològicament s'ha pogut demostrar que la situació dels pols terrestres no ha estat sempre igual que l'actual i per tant també han variat les distribucions climàtiques.

Un dels factors que ajuda a interpretar això, és l'estudi dels sediments que trobem actualment, ja que cada sediment té unes estructures que ens indiquen la forma d'erosió, transport i sedimentació que ha sofert el material dipositat, i a partir d'això es pot saber el tipus de clima existent en aquella regió.

Les terrasses fluvials són uns sediments que ens indiquen molt clarament aquestes variacions climàtiques. La vall per on transcorre un riu està plena de sediment transportat per les grans crescudes de cabal al llarg dels anys, però si hi ha un canvi climàtic, minva la quantitat d'aigua i el riu excava els sediments, aprofundint el seu curs, aleshores quedaran uns sediments horitzontals per sobre del nou curs del riu, anomenats terrasses fluvials.

El fenomen climàtic, causa d'aquestes terrasses fluvials, són les glaciacions. Aquestes fan que l'aigua de pluja quedi retinguda en les altes muntanyes en estat sòlid, en molta més proporció que abans de la glaciació i aleshores el nivell del mar baixa, la qual cosa provoca que els rius aprofundeixin el seu curs, produint les terrasses.

Ara fa un milió vuit-cents mil anys unes glaciacions assoliren el nostre planeta, concretament tres d'importants, acompanyades respectivament de les interglaciacions on la temperatura augmentava i es fonia molta part del gel acumulat durant la glaciació, el que féu que torrents que ara només porten aigua en casos esporàdics, fossin rius cabalosos,

* Laboratori de la S.C.N.

això es pot comprovar perquè aquests torrents actuals, tenen una espessor de sediment molt considerable, que amb el cabal actual seria impossible de produir-se.

Així doncs coincidint amb aquestes tres glaciacions, tots els rius importants tenen tres terrasses més o menys desenvolupades. El Llobregat també les té, però no sempre es troben juntes o completes, ja que l'erosió ha actuat posteriorment destruint-les. En la sortida que la S.C.N. realitzà a Sant Vicenç de Castellet es pogué veure una de les terrasses del Llobregat en el talús de la via del tren.

Los terrasses generalment es troben en una estratificació horitzontal o subhoritzontal, ja que són relativament recents i no han tingut sobre d'elles efectes orogènics forts, per deformar-les.

Observeu, en les fotografies, la disposició angular de la terrassa respecte dels sediments terciaris ja deformats per l'Orogènia Alpina, així com la composició del sediment format per còdols calcaris molt arrodonits, degut al transport i les argiles poc consolidades dipositades en el moment en què el riu tenia més poc cabal.

(fotografies de l'autor)

PARET SUD DEL TOBAZO

VIA: E. E. s GERONA VIII

Per **Antoni HILLA i ALÒS**

Es comença l'escalada en la via n.º 5 de les vies d'escola (palestras), es puja per una canal fàcil fins unes clavilles d'expansió que senyalen un flanqueig cap a l'esquerra (IV), fins un bloc; aquí l'itinerari segueix en sentit vertical seguint les clavilles d'expansió (V-V.º) un cop acabada la dificultat s'entra en un terreny més fàcil (IV), per entrar en un flanqueig cap a l'esquerra d'uns 3 m. (V). Fins a la Reunió, total 40 metres.

Segona tirada: de menys dificultat i roca no tan bona. Es surt per l'esquerra per una plataforma i a uns 4 m. es comença una tirada de 60 m. d'una dificultat mitjana (III-IV), en sentit vertical lleugerament cap a l'esquerra fins a una plataforma amb uns arbres petits. En aquesta reunió s'acaba el que es diu «palestras» o paret d'escola.

Tercera tirada: de 60 m. i sense dificultats (II) fins a un arbre sec, lloc de la reunió.

Quarta tirada: Després de superar uns metres (III) es segueix en diagonal a la dreta per un terreny herbós sense dificultat (II). La reunió al final dels 60 m.

Cinquena tirada: És la continuació de la diagonal de la tirada anterior amb una dificultat de III i una llargada de 60 m. La reunió es pot fer en uns arbres no molt grans i separats de la paret.

Sisena tirada: Es surt per la dreta en diagonal, perquè cap als últims metres sigui cap a l'esquerra, per situar-se sota unes plaques llises que hi ha 40 m. més amunt, (IV) 60 m.

Setena tirada: Es puja en vertical per anar fent un flanqueig a l'esquerra i a continuació a la dreta (III-IV) fins al peu de les plaques llises abans anomenades, llarg de 40 m.

Vuitena tirada: Es comença un flanqueig a l'esquerra (II) fins que la reunió ja no sigui visible i el terreny es complica, es segueix el flanqueig fins a un arbre que hi ha a la paret (III-IV), des d'aquest, l'ascensió és vertical per un díedre (V) fins a una plataforma. 40 m.

Novena tirada: S'inicia en sentit vertical amb una dificultat de (III) fins els últims

metres que es comença un flanqueig a l'esquerra de (II) per arribar a una plataforma que té a sobre un arbre sec, tirada de 60 m.

Desena tirada: de 60 m., s'inicia una mica a l'esquerra de l'arbre sec, gairebé pel mateix cantó d'aquest, amb una dificultat de (IV) (10 m.) per entrar en un terreny fàcil (II) fins els 60 m. on hi ha una bona reunió.

Tirada n.º 11: també de 60 m. en diagonal a l'esquerra per un terreny fàcil (II-III).

Tirada n.º 12: es segueix per una cornisa herbosa (I) fins on s'acaba la corda. La tirada 13.ª segueix per aquesta cornisa herbosa fins a trobar un petit mur de roca, lloc on installem la reunió. (I-III) 60 m. En la següent tirada (14.ª) es segueix per la cornisa abans anomenada, fins a trobar una petita cova a la paret, lloc de la reunió (60 m.) (I).

La tirada n.º 15, se surt seguint la canal uns metres fins una llosa separada de la paret per entrar en aquesta (V) (3 m.) i 8 m. de IV a continuació; rodejar un petit «gendarme» i iniciar un flanqueig a l'esquerra (III) que ens portarà a una plataforma (30 m.). La 16.ª tirada inicia un flanqueig descendent (III-IV) fins una canal, superar un mur (III) i seguir en diagonal a l'esquerra fins a totalitzar els 60 m.

A partir d'aquí es segueix entre pedra i herba fins el pic del Tobazo de 2.020 m.

La via està senyalitzada amb pintura vermella.

Horari: 6 h. 30 m.

Material: 1 corda de 60 m.; bagues i anelles de corda; pitons variats; 10 mosquetons.

Roca: calissa, a la part superior quelcom descomposta.

Recorregut: 870 metres.

Dificultat: V.ª

Realitzada per: Àngel Jimènez Lòpez (sargent E.E.s.), Antoni Hilla i Alòs, Lluís Picó i Ros i Josep Guasch i Lòpez.

L'ELEFANTET VIA: JACINT AGUILAR

Per **Frederic PARERA**

Aquesta nova via a l'Elefantet ens demostra un cop més que, encara avui en dia, queden possibilitats d'enfilar-se i també obrir vies, sense haver-se de confiar massa al burí i no per això arriscar-se més, sinó al contrari. Tant sols cal conèixer les possibilitats que ens ofereix la roca i anar preparat per poder-les aprofitar fins al seu punt màxim.

Ressenya tècnica

Comencem l'ascensió quan després d'haver fet uns tres metres de la via Gòmez-Pamplona, trobarem a la paret dreta, un tac de ferro que haurem de falcar i que serà l'inici d'un artificial típicament montserratí que ens anirà obrint pas fins a la primera reunió.

Aquesta primera tirada consta de: un taquet de ferro, una pitonisa, una flor de pitonisa i rebló, tac petit (s'ha de clavar), flor de pitons (una U i un universal), rebló, pitonisa, rebló, taquet, dos tacs i un universal. D'aquest últim clau sortirem en lliure vers l'esquerra per entrar a la reunió (18 m. A2-A1 i V-A0).

Sortirem de la reunió ajudats d'una gran falca de fusta atravesada a l'inici de la xemeneia i seguim en empotrament (que ens escup enfora) ajudats i assegurats per dos tacs al fons i un a la paret esquerra. Poc després la xemeneia es torna més franca i arribarem a la seva meitat (un rebló). Aquí la ja mencionada xemeneia es torna més estreta i ens obliga a pujar per encastament de braç i peu de cara al buit, en aquest tros trobarem diversos forats en els que hi podrem clavar més d'una assegurança. A uns dos metres del final de l'empotrament sortim per l'esquerra molt verticalment fins a la segona reunió, conjuntament amb la via Manyos-Casanovas. (35-40 ms. V-V-IV).

D'aquí seguim per la placa uns 10 metres, just fins a l'inici de la tercera tirada de la via Gòmez-Pamplona, lloc on podem fer la tercera reunió en unes burinades (10 m. IV).

Encetem l'última tirada amb un pas desplomat sortint del qual, la dificultat anirà minvant i pocs metres després arribarem al collet i d'aquest punt al cim (40 m. IV-III).

Material: 2 cordes de 40 metres, estreps, pitons variats, falques, tacs, 2 plaquetes recuperables, bagues i baguetes i 20 mosquetons.

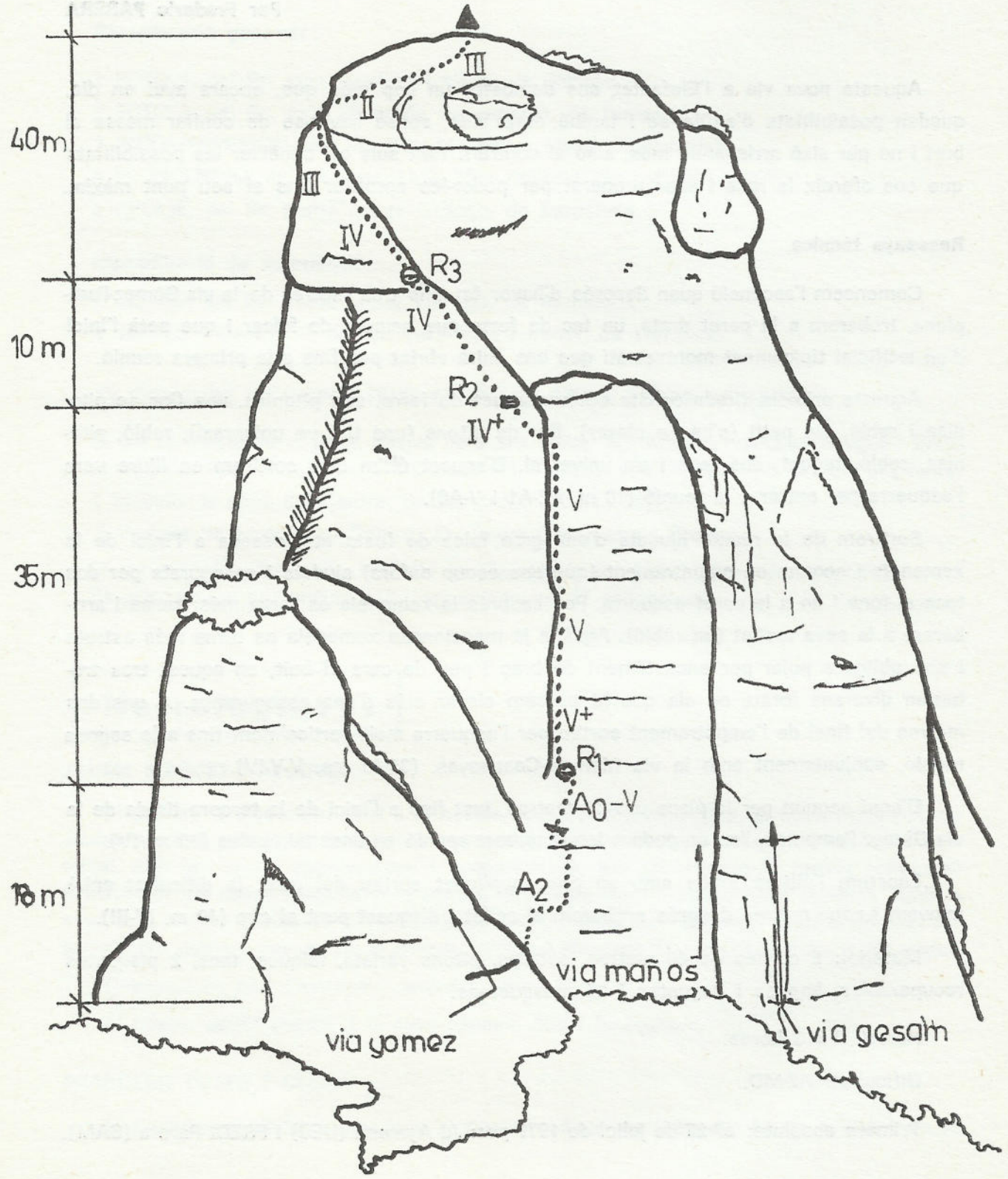
Horari: 2 a 3 hores.

Dificultat: A2-MD.

Primera absoluta: el 25 de juliol de 1977 per: A. Aymamí (UES) i FREDI Parera (SAM).

L' ELEFANTET

VIA: JACINT AGUILAR

TERRASSA I EL CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

Per Joan SOLER i TRAMUNT

En el N.º 10 del nostre ARXIU, corresponent als mesos de gener-març, fèiem un breu resum dels objectius i de la filosofia que inspiraren els principis generals del CONGRÉS DE CULTURA CATALANA, que endegat a començament de l'any 1975, en moments particularment difícils pel nostre poble, pretenia aconseguir una represa de consciència col·lectiva envers la nostra existència com a comunitat històrica, nacional i culturalment diferenciada dins el conjunt dels pobles de l'Estat Espanyol.

Terrassa no podia quedar al marge d'aquests objectius. Amb esperit de col·laboració des de bon principi es va constituir a la nostra ciutat un secretariat local amb la missió de coordinar i impulsar les diverses iniciatives de les entitats adherides.

El C.E.T. des de l'inici dels treballs preparatoris del Congrés va ser-hi present amb un representant a la Comissió Permanent. D'aquesta comissió en va sortir la S.A. del C.C.C. que generà els diferents òrgans executius i de gestió del mateix.

Concretant-nos a Terrassa, aquest secretariat, que formaven representants de les entitats adherides, va centrar principalment la seva actuació, en una tasca de sensibilització envers les persones i entitats que per la seva capacitat organitzadora i sentit de país, podien col·laborar de diverses maneres en els diferents àmbits del Congrés.

Com a actes d'un cert ressò ciutadà en destaquem, la Taula Rodona celebrada al Saló de l'Escola d'Enginyers i que tenia com a finalitat la presentació dels objectius del Congrés. Hi participaren el Dr. Oriol Casasses, l'actual Senador Pere Portabella, els escriptors Jaume Fuster i M.ª Antònia Oliver, el professor Rafel Ribó, el Sr. Francesc Simó, Director de l'Escola, i el que signa, com a moderador.

Els actes bàsicament van ésser promoguts per les diverses entitats, i durant més de dos anys foren força nombrosos. Conferències i cursets sobre Història, Literatura, Art i Cinema. Les conclusions del Fet Religios i de l'àmbit d'Indústria. Varietat d'actuacions, concerts i audicions corals. Adhesions i participació en actes de significació ciutadana. Col·laboracions en forma d'escrits i presentació de treballs i ponències en diversos àmbits. Assistència de representants de la nostra Ciutat a reunions especialitzades a Barcelona i a altres localitats dels Països Catalans, formant part de comissions d'estudi en diversos àmbits. Presentació a l'Institut Politècnic de les conclusions de l'àmbit d'Ordenació del Territori, amb aportació de conclusions i projectes elaborats a nivell de les necessitats de Terrassa per diverses comissions de barris, assessorades per grups d'arquitectes i d'altres professionals.

També les campanyes populars promogudes pel Congrés van fer una ampla tasca de difusió dels seus objectius. Van promoure recollida de signatures per demanar l'ús oficial del català. La Campanya de Català al Carrer; per la seva part, va fer una recollida de sig-

natures (més de dues mil) per demanar a l'Ajuntament la retolació dels noms dels carrers amb la tradicional grafia catalana. Es va reivindicar una vegada més l'oficialitat del correcte topònim Terrassa. Organització i participació d'una cercavila de la Diada de Sant Jordi (Dia de la Llengua). Presentació d'una exposició fotogràfica sobre el Català al Carrer. Retolació simbòlica d'alguns carrers cèntrics retornant-los-hi el nom històric o popular pel qual se'ls coneix. Presentació a la Caixa d'Estalvis i en diverses escoles i Instituts, del Muntatge Audiovisual: «Què és el Congrés de Cultura Catalana». A la nostra Entitat, diverses conferències i projeccions organitzades per la Secció de Ciències Naturals dins la Campanya per a la Salvaguarda del Patrimoni Natural.

La nostra Ciutat va ésser escollida per organitzar el final de l'àmbit d'Estructura Sanitària, acte que es va celebrar en el recinte de l'Escola d'Enginyers, i va anar precedit en els dies immediatament anteriors d'una sèrie d'altres actes adients al tema de Sanitat. En destacà una Taula Rodona a la Caixa d'Estalvis que va tractar del «Present i Futur de la Sanitat a Terrassa». En el debat hi participaren activament representants d'estaments ciutadans vinculats d'alguna forma al tema sanitari: Ajuntament, Mútua, Hospital de Sant Llàtzer, Sanatori, Associacions de Veïns (usuaris), Institut Industrial (absentisme), Metges i Institut Nacional de Previsió. Ha estat segurament en aquest acte, la vegada que més àmpliament s'hagi tractat el tema sanitari a nivell de la nostra Ciutat.

Les conclusions de l'àmbit de Sanitat varen servir per fonamentar les bases d'un nou model d'assistència sanitària concretada en un Servei Nacional de la Salut. Les conclusions foren acceptades per la gairebé totalitat dels estaments sanitaris i representants dels diferents partits polítics.

L'organització de tots aquests actes va gaudir dels elements humans i serveis adients per aconseguir l'èxit idoni dels mateixos. Paral·lelament als actes de l'Escola s'inaugurà una mostra d'art amb el tema de la Sanitat a Catalunya que fou instal·lada al Museu Tèxtil. Pels congressistes i acompanyants va ésser organitzada una visita a la Residència Geriàtrica de Mossèn Homs.

Resumint, i per no fer més llarga aquesta crònica, creiem que Terrassa pot sentir-se satisfeta del conjunt dels actes organitzats a tots nivells com adhesió al Congrés, i de l'alta civilitat en què es van desenvolupar.

Confiam que, en aquesta nova etapa que s'obre pel nostre País amb el recobriment de les nostres Institucions, el futur Govern Autònom i democràtic, reculli les propostes i aspiracions populars del Congrés i siguin tingudes en compte a l'hora de prendre les decisions polítiques que possibilitin el dur-les a la pràctica.

crònica

ACTES I CONFERÈNCIES:

- 30 setembre: Presentació de la sessió colectiva de diapositives i pel·lícules sobre el tema del XXIX Campament Social de Vacances d'enguany a la Vall de Pineta. Aquesta vetllada va resultar molt concorreguda de consocis participants al Campament. La qualitat de les fotografies i pel·lícules presentades va merèixer l'aprovació dels assistents.
- 21 octubre: Amb el títol d'ESQUÍ D'ESTIU, en German Soriguera, va comentar la projecció de diapositives obtingudes per la família Soriguera-Duocastella, durant les vacances passades, i del seu recorregut per les pistes d'esquí d'estiu dels Alps Francesos, suïssos i italians.
- 30 octubre: Aquest diumenge, a dos quarts de set de la tarda, la nostra consòcia, la senyoreta Elvira Dalmases, va presentar la vetllada familiar de projeccions fotogràfiques, titulada: VIATGE A LA REMOTA EUROPA ORIENTAL. Interessant col·lecció de diapositives comentades per la nostra amiga amb les visions i impressions personals viscudes durant un recorregut per terres de Bulgària, Grècia, el Mar Egeu, Troia, Els Dardanel, l'Anatòlia, el Bòsfor, finalitzant aquest viatge a Estambul, la famosa ciutat emplaçada entre Europa i Asia. L'autora d'aquesta sessió documental, fou molt felicitada.
- 11 novembre: «SARAGAR»; amb aquest títol, el Sr. Genís Roca va presentar la seva conferència acompanyada de diapositives, referents a l'intent d'escalada a la paret nord d'aquest cim de 2.000 m. de desnivell. Gesta protagonitzada per membres barcelonins i que no pogueren realitzar, quan els hi mancaven solament 400 m. per arribar a coronar el cim, degut a les diferents dificultats que els sorgiren: manca de material i la desestabilització atmosfèrica.
- Gran assistència de públic, que seguí molt interessat els diferents moments de l'ascensió.
- 18 novembre: Amb el títol de «EL NOSTRE MÓN VERTICAL», el Sr. n'Alfred Martínez, va presentar la seva conferència acompanyada de diapositives; recull i compendi de les seves principals activitats realitzades en el Pirineu, Riglos, Pics d'Europa i Alps. El nombrós públic assistent va acomiadar ben cordialment a l'amic Alfred.
- 20 novembre: Una nova vetllada familiar del diumenge a la tarda a càrrec del Sr. Josep Llenas i Pujol, que en aquesta ocasió ens presentà el seu «VIATGE D'ESTIU ALS ALPS». Recorregut per les contrades dels Alps francesos, suïssos i italians. Les seves pulcres

Ciutats, les verdes i florides valls i els cims més superbs d'Europa: Mont Blanc, Mont Rosa, Cerví, la Jungfrau, etc.

Belles i magistrals fotografies de l'amic Llenas, en un reportatge que podem qualificar de líric, que reflexa una vegada més la fina sensibilitat de l'artista.

- 21 novembre: Presentació en el Cinema Catalunya de la conferència a càrrec del nostre consoci en Josep M.^o Arias i Ventalló, que titula «KONTIKI VIRACOCHA» (no eren terrestres).

Amb una nombrosa col·lecció de diapositives, van seguir la dissertació de l'amic Arias, del seu pas per l'illa de Pàscua, amb els seus enigmàtics «moais», colossals estàtues de mirada perduda cap a l'infinit; per després veure des de l'aire els gegantins dibuixos i les estranyes figures geomètriques del desert de Nazca, al Sud del Perú i als quals no s'hi ha trobat fins ara, una funció que justifiqui la seva existència; per acabar, amb la civilització de «Tiwanaco» amb les seves misterioses ruïnes a l'altiplà bolivià.

Més tard ens presentà la bellesa de les gèleres, pics i llacunes de l'allunyada i poc coneguda «Cordillera» «Huayhuash», al Nord del Perú. El local resultà insuficient per donar cabuda a la nombrosa assistència de socis, simpatitzants i amics. La nostra felicitació i enhorabona a l'amic Arias, per aquest magnífic reportatge que ens brindà.

- 25 novembre: Expedició Groenlàndia-77: «CATALANS AL GRAN NORD»: Conferència acompanyada d'una pel·lícula de 8 mm. en color, musicada i que fou comentada pel Sr. en Jordi Pons, membre de l'expedició. Fotografies de Groenlàndia molt boniques. Recorregut per tota la costa occidental fins a UPPERNIVIK, paral·lel 73. Tot a bord d'un vaixell de dos pals model TEN-TEN anomenat «YNO». Retingut pels gels que no permetien la navegació, els expedicionaris es veieren obligats a retrocedir fins a la península D'ALFRED-WEGENER, on installaren un campament base i des del qual aconseguiren assolir el cim encara verge de AGPATUT, el més alt de tota aquella península. Els membres de l'expedició (per la part nàutica) eren: Jordi Riera, Lluís Costa i Emili Civís i (per la part alpinística) eren: Úrsula Willius, Joan Cerdà, Josep Manuel Anglada i Jordi Pons.

Els nostres consocis, presents a l'acte, van felicitar cordialment a l'amic Sr. Jordi Pons, per tan bella vetllada.

- 16 de desembre: Un dels nostres més assidus conferenciants, el Dr. JOAQUIM MONTORIOL i POUS, tornà a passar per la nostra estrada per rebre, com sempre, una prolongada ovació al final de la seva interessant i atractiva exposició, que fou seguida amb atenció per un elevat nombre de socis que emplenava materialment tota la sala. Sota el títol EXPEDICIÓ NORD-4, ens oferí una completa visió de l'arxipièlag de les illes Feroe, a l'Atlàntic nord. L'espectacularitat de les seves costes (hi ha el cap més alt del món) i la magnificència d'uns paisatges, ben diferents als nostres, però no per això menys atractius, es conjugaren amb l'aspecte històric, faunístic i humà, que el nostre benvolgut amic, no oblida mai de tractar.

Remarquem finalment l'exposició geològica de la gènesi de les illes. Amb la paraula

fàcil que el caracteritza explicà tota l'evolució geològica que porta a la formació de l'Atlàntic, dels seus relleus, ara submarins de les seves illes (Jan Mayen, Islàndia, Tenerife, Lanzarote i les Feroe), i també de les grans serralades terrestres. Tampoc quedà enrera l'aspecte espeleològic, molt lligat a la formació volcànica d'aquest arxipèlag que no dubtem en qualificar de singular. Fou, en gran part, una lliçó ben donada i entenedora de tota una colla d'aspectes de geologia que cuidà d'illustrar amb una sèrie de magnífiques transparències. Des d'aquí volem donar-li les gràcies.

—24 desembre: Celebració de la Missa del Gall a La Mola de Sant Llorenç del Munt, que com en anys anteriors es veié concorreguda de socis i amics i sobretot de jovent.

—26 desembre: Una nova programació de POESIA I CANÇONS DEL NADAL, es va presentar en el nostre saló, el dia de la festivitat de Sant Esteve. Aquest any l'acte fou d'evocació del nostre amic i consoci traspassat a millor vida el mes d'octubre últim, en Francesc Poses i Clot. Li vam dedicar sencera la vetllada i així l'orfeó del CORO VELL (que ell estimava tant), es va adherir a l'acte. Moltes de les cançons interpretades per l'orfeó eren lletres del nostre amic Poses, algunes musicades pel mestre M. Casas Bell i una altra pels seus amics cantaires Joan Casas i Ramon Rubinat.

El nostre consoci Francesc Palet i Setó, va llegir diverses NADALES, de les més inspirades d'en Francesc Poses.

Vam tenir entre nosaltres, la vídua i fill del nostre amic, als quals férem presents la nostra amistat i afecte.

ALTRES NOTÍCIES:

EL 6.è SIMPOSIUM D'ESPELEOLOGIA (Bioespeleologia)

Tingué lloc els propassats dies 3 i 4 de desembre el 6è. Simposium d'Espeleologia, dedicat íntegrament a la Bioespeleologia i que es celebrà a les dependències del Museu Provincial Tèxtil de la nostra ciutat.

Durant més d'un any i mig, una Comissió formada per membres de la nostra Secció d'Investigacions Subterrànies anà preparant aquest Simposium, cuidant al màxim els més petits detalls.

Els Simposiums d'Espeleologia són unes reunions periòdiques patrocinades per l'Escola Catalana d'Espeleologia on es tracten i es discuteixen les diverses matèries que comprèn l'espeleologia. Aquesta vegada l'E.C.E. donà la confiança a la S.I.S. perquè fos aquest grup qui l'organitzés. Alhora, hi ha hagut la col·laboració de l'Excel·lentíssima Diputació Provincial de Barcelona, l'Excel·lentíssim Ajuntament de Terrassa, el Departament de Zoologia de la Universitat de Barcelona, el Museu de Zoologia de Barcelona, la Comissió d'Espeleologia de la Institució Catalana d'Història Natural, al «Laboratoire Souterrain» de Moulis (França) i el Museu Provincial Tèxtil.

L'objecte del Simposium fou l'exposició de diversos aspectes i punts de la temàtica actual de la bioespeleologia, dins dels camps faunístic, sistemàtic, genètic, ecològic, evolutiu i biogeogràfic, amb referència principalment als països de la Mediterrània occidental, encara que s'exposaren comunicacions referents a altres punts geogràfics, com era la interessantíssima zona de Chiapas (Mèxic) encara poc coneguda en aquest aspecte.

S'inscriviren al Simposium 178 persones, encara que el nombre d'assistents a les sessions de treball foren aproximadament d'unes tres-centes. L'assiduitat fou massiva i continuada. Hi participaren personalment representants d'Espanya, França i Itàlia. De les comunicacions, se n'exposaren vint-i-quatre del total de vint-i-vuit de publicades en un acurat volum que es repartí a la inauguració del Simposium. Durant les sessions de treball es projectaren dos films realitzats al laboratori subterrani de Moulis i que van ésser presentats pel seu director Dr. Ch. Juberthie.

A nivell popular cal dir que un dels èxits més destacats va ésser l'Exposició de Fauna cavernícola vivent, que s'inaugurà paral·lelament a la celebració dels actes del Simposium. Aquesta es muntà, amb molt d'encert però també molt esforç, en una de les sales d'exposició del Museu.

Cal dir que fou una primera vegada al món que s'exhibien animals que habiten a les cavernes, fora del seu hàbitat natural i vius. Dit això hom pot suposar les dificultats que

calgué superar. Dificultats de captura, de manteniment, d'exposició pública, humitat i temperatura. Malgrat tot, l'exposició fou un èxit. La visitaren més de dues mil persones, donant un promig de quaranta visitants per hora. Per raons de climàtica, els visitants solament podien entrar de deu en deu, formant-se constantment llargues cues a l'entrada de la sala d'exposició. Aquesta va restar oberta tota una setmana, havent-se de prolongar durant dos dies més. Més d'una dotzena d'escoles (inclús dos autocars de Barcelona), portaren als seus alumnes a visitar l'exposició. Sobre de cada aquàrium o terrari, uns cartells amb el dibuix de l'animal i un mapa amb la seva distribució geogràfica, donava una breu però completa informació.

Els animals exposats representaven gran part dels diferents grups d'organismes que amb caràcter de troglobis o troglòfils poblen el karst del Paísos Catalans, destacant entre ells el primer cavernícola conegut al món: el *Proteus anguinus*, habitant de les aigües subterrànies de Iugoslàvia.

En una altra sala hi havia una segona exposició, aquesta s'hi mostraven les obres claus i publicacions de la bioespeleologia, també una mostra d'aparells i materials recollidors i finalment tota una sèrie de records de la S.I.S. amb les seves publicacions i materials de diversos Cursos.

Es reberen per part de tots els participants molts elogis per la perfecta organització del Simposium. Aquest ha constituït sens dubte un pas important dins el camp de la bioespeleologia, enfortint alhora vincles d'amistat entre el bioespeleòlegs dels països de la Mediterrània occidental. La nostra ciutat es convertí per uns dies en la capital de la bioespeleologia mundial i donà compte de l'alt nivell del grup local d'espeleologia que, si més no, és reflex del nivell que està assolint l'espeleologia catalana.

biblioteca

PUBLICACIONS DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA:

— «COMUNICACIONS» i «RESUMS DE COMUNICACIONS» del VIè. SIMPOSIUM D'ESPELEOLOGIA - BIOESPELEOLOGIA. Escola Catalana d'Espeleologia - S.I.S. del C. E. de Terrassa.

OBRES INGRESSADES PER DONATIU:

— «GARGOTS I MALA LLETRA». Per SALVADOR ALAVEDRA i MANUEL JUNYENT. TERRASSA 1977. Donatiu dels seus autors.

- «PIRÉNÉES CENTRALES: II = BIGORRE, ARBIZON, NEOVIELLE, TROUMOUSE».
 - «PIRÉNÉES CENTRALES: III = VALLEES D'AURE ET DE LUCHON». Guies d'excursions i escalades. R. OLLIVIER editor.
Aquests dos volums foren oferts pels components del XXIX Campament Social de Vacances a VALL DE PINETA.
 - «REIVINDICACIÓ DEL MAGATZEM FARNÉS: RECOPIACIÓ HISTÒRICA». Editat per ARXIU TOBELLA. TERRASSA 1977. Donatiu dels autors.
 - «FESTA DE LA POESIA 1977». Recull de poesies llegides pels seus autors. Editat i ofert pel Patronat de la FUNDACIÓ SOLER I PALET. TERRASSA, maig 1977.
 - «DEL MEU PAÍS». Recull poètic per ENRIC BALAGUER i MESTRES. BARCELONA 1977. Donatiu de l'autor.
 - «LA HUASTECA: ÉPOCA ANTIGUA». De JOAQUIM MEADE. Publicaciones Históricas. Editorial COSSIO. MEXICO D.F. 1942. Donatiu d'un nostre consoci.
 - «MONTSERRAT PAM A PAM (OPERACIÓ MONTSERRAT)». Per JOSEP BARBERÀ i SAU. QUER. COL·LECCIÓ CAVALL BERNAT/5. Publicacions de l'ABADIA DE MONTSERRAT 1977. Donatiu de l'autor.
- El Centre, la seva Biblioteca i tots els socis, regraduen als generosos donants.

OBRES INGRESSADES PER ADQUISICIÓ:

- «MATEU AVELLANEDA: ICONOGRAFIA TERRASSENCA I ESBÓS BIOGRÀFIC». Per MARIAN TRENCHS. Segona edició. Editat pel PATRONAT DE LA FUNDACIÓ SOLER I PALET. TERRASSA 1977.
- «LOS PIRINEOS: LAS 100 MEJORES ASCENSIONES Y EXCURSIONES». Por PATRICE DE BELLEFON. Editorial R. M. 1977.
- «MONTAÑAS DE NUESTRA TIERRA». Per TONI HIEBELER. Edicions R. TORRES. BARCELONA 1975.
- «PIRÉNÉES CENTRALES: I = CAUTERETS, VIGNEMALE, GAVARNIE, CAÑONS ESPAGNOLS». Guia d'Excursions i escalades. R. OLLIVIER, editor.
- «PIRINEOS (CAP D'ARAN - PALLARS SOBIRÀ)». Gràfic a escala 1: 50.000. Edició homenatge de la F.E.M. al Centenari de l'Excursionisme Català, amb motiu de la fundació del C.E.C. 1876-1976. BARCELONA 1976.
- «LA MONTAÑA Y EL HOMBRE». Per GEORGES SONNIER. Editorial R.M. BARCELONA 1977.

OBRES INGRESSADES PER SUBSCRIPCIÓ:

- «AL VENT». Setmanari de TERRASSA. N.º 0, 1, 2, 3.

— «MUNTANYA» del C.E.C. N.º 689 al 693.

— «VERTEX», de la F.E.E.C. N.º 58 al 60.

— «SERRA D'OR». N.º 217 al 219.

Ingressen setmanalment els exemplars corresponents de les revistes: CANIGÓ, CAMBIO 16, CUADERNOS PARA EL DIALOGO i DESTINO.

També ingressen periòdicament els butlletins, fascicles i publicacions diverses, d'entitats locals i foranes en concepte d'intercanvi amb les publicacions del nostre Centre.

COMENTARIS:

— GARGOTS i MALA LLETRA: Autors, Salvador Alavedra (dibuixos), i Manuel Junyent (comentaris). Pròleg Paulina Pi de la Serra. Assessor tècnic d'impressió Joan Morral. Terrassa, abril del 1977.

Els autors ens han obsequiat amb aquest llibre, que commemora el cinquantè aniversari de la fundació de l'entitat terrassenca d'Amics de les Arts. Es tracta d'una veritable galeria de personatges, socis de l'entitat, artistes diversos: músics, pintors, conferenciants, que han passat per Amics de les Arts i que la gràcia dels dibuixos de Salvador Alavedra, amb uns cops de llapis ben característics i els pensaments i acudits d'en Manuel Junyent, completen el retrat de cada un dels protagonistes.

Sembla talment un volum dedicat a la gresca i al platxeri, quan en realitat, nosaltres el veiem com un veritable arxiu de persones i situacions d'un moment determinat, que reflexen la vida de l'estimada entitat d'Amics de les Arts, llar dels artistes de la nostra ciutat. Temps a venir caldrà tenir en compte aquest treball, per seguir de prop algunes de les activitats culturals terrassenques.

Felicitem ben cordialment als autors i els donem les gràcies per l'ofrena del llibre.

— DEL MEU PAÍS: Autor, Enric Balaguer i Mestres. Il·lustracions de Nuet Martí. Barcelona 1977.

Amb una cordial dedicatòria del seu autor, hem rebut aquest llibre de poemes, que ha passat a enriquir la nostra biblioteca.

L'hem llegit ben complaguts i encara que no ens escau fer-ne la crítica, perquè de crítics no en som, si que volem deixar constància del fort impacte que hem rebut. Les descripcions de cims, muntanyes, pobles i racons estimats de la nostra terra, hi són exposats ben mestriolament.

Se'ns encomanen els entusiasmes de l'autor davant d'una superba serralada, el xerroteig dels ocells o el cant pels nostres monestirs i els més humils campanars. Tant en els poemes lliures, com en el rimats, hi trobem gran bellesa d'imatges, amarades d'evocacions terrals i patriòtiques.

Els dibuixos que acompanyen l'obra, molt sobris i encertats.

La nostra enhorabona al poeta i al dibuixant, junt amb el nostre agraïment pel seu generós obsequi.

secció d'alta muntanya

RESULTATS DEL VIII CURS D'EXCURSIONISME

Per a nois i noies de 14 a 16 anys

Dades estadístiques

Durada del Cours: 9 mesos.
 Nombre d'inscrits: 43.
 Noies: 16.
 Nois: 27.
 Baixes durant el Cours: 7.
 Nombre de sortides: 16.

Mitjana d'assistència: 20 cursetistes.
 Nombre d'actes i conferències: 5.
 Mitjana de despeses per sortida: 210 ptes.
 (Viatges i dormir).
 Cos de Monitors: 8.

NOMBRE DE CURSETISTES ASSISTENTS A LES SORTIDES:

(Per ordre de dates, cronològicament)

1. LA MATA-MATADEPERA: 32.	9. VALL TER: 26.
2. ST. SALVADOR DE LES ESPASES: 31.	10. ALZINA DEL SALLARI - ST. VICENÇ DE CASTELLET: 26.
3. CINGLES DE BERTÍ: 33.	11. MOIXARÓ: 24.
4. CANTONIGRÓS - CABRERA - CANTANIGRÓS: 26.	12. TRAVESSA SETMANA SANTA: 18.
5. MONTSENY: 24.	13. PUIGMAL: 22.
6. MONTSERRAT: 28.	14. AVENC DEL LLEST: 16.
7. SANTUARI DEL MONT: 30.	15. PEDRAFORCA: 18.
8. PORT DEL COMTE: 28.	16. VALLVIDRERA: 19.

RELACIÓ DE CURSETISTES QUE HAN APROFITAT EL CURS

JOSEP FARELL
 ENRIC BADIELLA
 ANTONI TORRENS
 GABRIEL VERDERI
 JORDI ROCA
 XAVIER GARCIA
 XAVIER TALLÓ
 RUBEN JORDAN
 VICENÇ SANT
 ANDREU ORTEGA
 JORDI MAS
 MANUEL SOROLLA
 SEBASTIA VILA
 GABRIEL GÓMEZ
 PERE ROCA
 GEMMA FUSTAGUERAS

MONTSERRAT ARMENGOL
 MARTA FLAQUER
 MATILDE MARTÍNEZ
 ROSA SALVADÓ
 M.ª TERESA CAÑELLAS
 NÚRIA SERAROLS
 ANGELS CARLES
 ANNA COSTA
 M.ª TERESA RIBAS
 MONTSERRAT FARELL
 ROSA MIRALLES
 MIQUEL LLONCH
 FRANCESCA CENTELLAS
 JOAQUIM BENET
 JOSEP PALAU
 FRANCESC FORNIELES

secció d'investigacions subterrànies

EL XVIIè. CURSET D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

El 28 de Setembre començà el Curset amb una presentació, introducció i història de l'espeleologia a càrrec del president de la S.I.S., en Manuel Vives i Noguera. El Curset constà de classes teòriques, sortides pràctiques i conferències. En Miquel Noguera i Batlle ens oferí la classe de Tècnica de l'Exploració Subterrània; seguiren les classes de Bioespeleologia i de Geologia Càrstica a càrrec de n'Eduard Vives i Noguera i d'en Jaume Fustagueras i Farré, respectivament. La classe d'Arqueologia la feren els companys de la S.I.S., delegació a Olesa de Montserrat, ben introduïts en el tema. En Joan Rosaura i Raich ens oferí la classe de Topografia Espeleològica. Finalment, unes xerrades de Socorrisme i d'Ecologia per en Joan Rosaura i Raich i en Salvador Vives i Jorba, respectivament, monitors de l'Escola Catalana d'Espeleologia.

Les sortides pràctiques que es realitzaren foren les següents: pràctiques exteriors a «Les Foradades» (Obac); avencs de la Codoleda, del Llest, de la Falconera i de les Piques, a St. Llorenç; avencs de St. Roc, de Mas Traval i de la Clota, a Garraf; Cova del Toll i visita al Museu Arqueològic de Moià; avencs de l'Espluga, de la Carbonera i del Club, a St. Llorenç; i Fou de Bor, a la Cerdanya.

A més de les classes teòriques i sortides pràctiques, es realitzaren actes i conferències que completaven el Curset. Aquests foren: Diverses campanyes realitzades per la S.I.S. a les províncies espanyoles i una sessió de pel·lícules espeleològiques a càrrec d'en Ramon Pineda i Ribera.

El dia que ens desplaçarem a la cova del Toll, a Moià, on també visitarem el Museu Arqueològic, la S.I.S. va fer lliurament d'una placa commemorativa a en Joan Surroca i Arisa, com a mostra d'agraïment per la col·laboració que d'ell sempre hem rebut; cada any i a cada Curset dels que hem organitzat, ens ha dispensat. Li donem les gràcies per l'ajuda rebuda.

El dia 4 de novembre es realitzà la clausura del Curset amb la presentació d'un muntatge de la Campanya de la S.I.S. a Portugal, i una conferència sobre la campanya al Perú, MILLPU-77 a càrrec d'en Carles Ribera. A continuació es feu el lliurament de diplomes i medalles del Curset. També es lliurà a cada cursetista un llibret, publicat per la S.I.S. «Iniciació a l'Espeleologia», on hi ha tot el referent al curset i unes nocions detallades de les diferents branques de l'espeleologia.

DADES DEL XVIIè. CURSET D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

Cursetistes inscrits	19	Avencs	10
Nois	10	Classes teòriques	7
Noies	9	Actes i conferències	5
Monitors	10	Assistència dels cursetistes a les classes teòriques	92%
Sortides	6	Assistència dels cursetistes a les sortides	95%
Cavitats explorades	12		
Coves	2		

MONITORS

Manuel Vives i Noguera
 Joan Rosaura i Raich
 Víctor Flaquer i Camps
 Antònia Casamada i Horta
 Salvador Vives i Jorba

Francesc Segura i Solà
 Paulina Ballbè i Carles
 Jordi Centelles i Jover
 Genar Indurain i Rubí
 Eduard Vives i Noguera

CURSETISTES

Ignasi Boada i Sanmartín
 Concepció Rosaura i Raich
 Jesús Zorita i González
 Nardí López i Martínez
 Joan Pladeveya i Selvas
 Mercè Lloveras i Mascarell
 Joan Josep Hernández i Hernández
 Mercè Comellas i Garcia
 Joaquim Badia i Armengol
 Martina Calleja i Castaño

Enric Badiella i Noguera
 Maria Cano i Martínez
 Miquel Màrquez i Ibàñez
 Marta Casamada i Horta
 Josep Ferran Fornieles i Moreno
 Maria Magret i Soler
 David Reig i Garcia
 Anna Indurain i Rubí
 Jesús Beltran i Taules

secció de ciències naturals

ASSISTÈNCIA DE LA SECCIÓ A LA CLAUSURA DE LA CAMPANYA DE SALVAGUARDA DEL PATRIMONI NATURAL DEL CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

Els passats dies 15 i 16 d'octubre, va celebrar-se a Olot, dins els actes finals del Congrés de Cultura Catalana, la cloenda de la Campanya per la Salvaguarda del Patrimoni Natural. La Secció de Ciències Naturals va assistir, com a coordinadora de la campanya a Terrassa, als actes que tingueren lloc i que podem qualificar de gran importància.

En primer lloc fórem convocats per assistir el dissabte a la tarda a una reunió de representants d'entitats relacionades amb el món de la Natura, allí ens trobarem tota mena de naturalistes i podríem significar aquesta trobada com la primera assemblea general dels grups ecològics i naturalistes dels Països Catalans, ja que fins les Illes i el País Valencià hi eren representats. Els debats foren molt amplis, comprnent tota la temàtica possible i expressant la diversitat d'opinions d'un grup tan divers. Els principals temes a discutir foren els de coordinació futura de tots els grups catalans, formes d'actuació conjunta i principalment la relació i informació entre tots ells. Es valorà la Campanya dins l'àmbit del Congrés, i es feu quedar constància de la necessitat de no desarticular-se per tal de poder aconseguir accions de conjunt.

Davant l'allargament de la sessió i la manca de temps per a prosseguir els debats, s'acordà la redacció d'un comunicat oficial on es reflexessin en síntesi les idees de

l'assemblea, fent constar la necessitat de modificar radicalment les maneres de fer i actuar davant de la Natura, el dret que tothom té de gaudir lliurement d'aquesta, la necessitat de que tal dret fos reconegut dins la Constitució com a bàsic de qualsevol persona, i de fer arribar aquestes propostes a l'Assemblea de Parlamentaris per tal de tenir-les en compte a l'hora de redactar el projecte constitucional. Durant gairebé tota la nit la comissió designada redactà un acurat document que fou signat per tots els representants assistents, per tal de proposar llur aprovació a l'assemblea de final de la Campanya que tindria lloc el dia següent. Nosaltres el signàrem en nom del Centre.

El diumenge s'obrí el final de Campanya amb un Firal de la Natura que tingué lloc a la plaça porxada d'Olot i on la nostra Secció va participar-hi amb una mostra dels plafons realitzats en l'elaboració d'un audiovisual sobre la formació geològica de Sant Llorenç i Serra de l'Obac que estrenàrem a la nostra sala d'actes el passat juny, com aportació a la Campanya. Al mateix temps tingueren lloc en el local del Cinema Ideal els actes de cloenda de la Campanya, juntament amb l'aprovació del comunicat oficial anteriorment esmentat i la projecció de diversos audiovisuals i pel·lícules sobre la Natura. A part de la documentació tramesa durant aquests actes, el secretariat es comprometé a lliurar còpia de la documentació aprovada a tots els grups assistents i que nosaltres esperem poder donar a conèixer dins el nostre Arxiu oportunament.

Acabats aquests actes, tingué lloc, per a tots els que ho desitjaren una visita a les zones volcàniques més afectades en l'extracció de gredes per a la construcció, a on poguérem comprovar els gravíssims danys que s'està ocasionant de forma irreparable a un paisatge tan pintoresc, amb clars motius per a conservar, tal com el comunicat oficial de la Campanya denuncia,... «fets geològics irrepetibles estan a punt de desaparèixer».

Durant aquesta visita tingué lloc un dinar de germanor al fons del cràter del volcà de Santa Margarida. A la tarda prosseguiren les sessions d'audiovisuals per tal de cloure l'acte amb la projecció de l'acurat muntatge sobre «L'Ensenyament de la Natura als Països Catalans» que pròximament esperem poder donar a conèixer a Terrassa.

secció de fotografia

— XLII SALÓ DE FOTOGRAFIA, XXII DE MUNTANYA, XIII EDICIÓ NACIONAL

Aquesta edició del nostre Saló de fotografia, va haver de prorrogar-se l'admissió d'obres fins el dia 12 d'octubre, tota vegada, que a primers de juliol, que és quan el celebrem normalment, en escaure's la Festa Major de la ciutat, no s'havien rebut un nombre suficient de proves, per obrir el Saló.

Així, doncs, el Jurat qualificador que estava format pels Srs. Carles Puig i Vilanova, de Terrassa; Virgili Vera i Junyent, de Terrassa; Jeroni Font i Casals, de Terrassa; Santiago Soley i Eltoro, de Sabadell; Miquel Torrecilla i Capellas de Sabadell i Josep Mies i

Font, membre de la nostra Secció, que actuava com a secretari, reunits el dia tretze d'octubre, van emetre el veredictes següent:

Classificació general:

- 1 FOTO 1, del Sr. Joan Mestres i Martí, de Sabadell.
- 2 FOTO 3, del Sr. Jordi Alvareda Valldeperes, de Terrassa.
- 3 INCOMPRESION, del Sr. Joan Mestres i Martí, de Sabadell.
- 4 EL INCENDIO, del Sr. Joan Lluís Mas Romero, de Sabadell.
- 5 CELAJE, del Sr. Marià Lòpez Gallego, de Barcelona.

Classificació de muntanya:

- 1 CEFIRO, del Sr. Marià Lòpez Gallego, de Barcelona.
- 2 SERRES i CARENES, del Sr. Pere Ribó i Bonet, de Terrassa.

— XV CONCURS DE DIAPOSITIVES EN COLOR SOBRE TEMES DE VACANCES

El dia 28 d'octubre el jurat, format pels Srs. Josep M.ª Albero, Francesc Busqué i Enric Jornet, del Grup Fotogràfic del Casino del Comerç, van concedir els premis següents:

- 1 Medalla de plata del Centre: Sr. Josep M.^o Albert i Espí.
- 2 Medalla de bronze del Centre: Sr. Àngel Casanovas i Crespo.

Premi especial d'escalada, Medalla de plata de la S.A.M.: Sr. Pere Verderi i Fité.
Es presentaren al Concurs 113 diapositives, en 37 col·leccions.

Necrològiques

JAUME MARCET i ALCOVER:

El passat 12 d'octubre, morí a la nostra ciutat, ben jove encara, el nostre consoci, en Jaume Marcet, prestigiós industrial impressor, que en diverses ocasions ens havia estimulat amb les seves observacions i suggeriments, per tal de que la nostra publicació ARXIU, per als socis, veiés la llum amb el màxim de rigor i correcció ortogràfica. Amb la seva autoritat de Professor de la llengua catalana, podia aconsellar-nos ben sovint. Encara actualment donava classes de la nostra llengua a mestres de minyons de la nostra ciutat.

Descansi en pau, l'estimat i recordat amic.

El nostre sentit condol a la seva esposa, fills i familiars.

FRANCESC POSES i CLOT:

El propassat 23 d'octubre, morí el nostre consoci en Francesc Poses, a l'edat de 68

anys i sense apenes haver malaltejat. Un atac de cor, se'ns l'ha emportat per sempre.

Ha estat una pèrdua important per a tota la ciutat.

Sensible i fi poeta d'elevat to literari. Molts dels seus treballs són descriptius de la mar o la muntanya i també d'ambient ciutadà.

Ha publicat el llibre **BESLLUMS**, de temes de la nostra ciutat. Molts poemes seus han vist la llum en la publicació del **CORO VELL** i encara en el nostre **ARXIU** del primer trimestre d'enguany li publicàvem el seu inspirat poema «**L'ANHEL A LA MUNTANYA, ENYORADIS DE LA PLANA**», tan evocador de la nostra faïera excursionista.

Vinculat estretament amb l'entitat centenària de la Societat Coral Joventut Terrassenca (**EL CORO VELL**) com a cantaire i membre de les Juntes Directives i també President. Coordinador responsable del seu portaveu mensual per als socis.

Formava part de la Directiva del Club de Ràdio Terrassa i de la Junta Municipal de Museus de la ciutat.

A totes aquestes entitats i organismes, prestava la seva més decidida i eficaç ajuda.

Senzill i humil, sempre amb cara afable i riallera, no tenia mai un no per a ningú.

Ha estat membre de diversos Jurats de premis literaris i ha col·laborat des dels inicis, presentant els seus treballs poètics i assessorant últimament també, la selecció de treballs, destinats a l'anyal **FESTA DE LA POESIA**, local.

Descansi en pau, l'estimat amic.

La nostra sentida condolença a la seva esposa **ELISA CLAVEROL**, fill **FRANCESC**, nora **ELENA FERRER**, néta **SUSAGNA** i familiars tots.

AVELÍ ESTRENJER I MACIA:

El dia cinc de desembre va morir l'advocat Sr. Estrenjer, després de llarga malaltia i als setanta-set anys d'edat. La ciutat ha sofert una dolorosa pèrdua. Actualment era el degà del Col·legi d'Advocats de Terrassa. L'any 1931 a l'adveniment de la República fou Alcalde de la ciutat. Acabada la guerra, fou detingut i empresonat.

Sempre incondicional en pro del nostre país, va lluitar constantment pel recobrament de la llengua i de la cultura nostrades, inclús en els anys més difícils. Fou el primer president de la Delegació local d'Òmnium Cultural.

El recordarem sempre, amb gran afecte, pels encoratjaments que havíem rebut d'ell.

Un altre terrassenc ben representatiu, que ens ha deixat. Descansi en pau.

La nostra condolença a la seva esposa, fills i familiars.

excursions realitzades

SORTIDES A MUNTANYA PER MEMBRES DE LA S.A.M.

Juny:

SANT LLORENÇ

- 18 i 19: Punta de la Rambla, via Troya, per E. Bassas, J. Grau i J. Salas.
 —Cova del Drac: Via Interior, per J. Sales, M. Badiella, M. Turull, F. Abad, J. Rosaura, M. Llonch, L. Morera, F. Cabeza, A. Martín, F. Romera, N. Castanyé i X. García.
 Via Manyos, per M. Badiella, J. Brugués, M. Turull, E. Bassas, J. Grau, J. Badiella, F. Cabeza i N. Castanyé.
 Via Lonjas, per E. Bassas i J. Badiella.
 Vies GAM i Nati, per J. Anglès i A. Bros.
 Via Moiset, per J. Grau, E. Bassas i M. Turull.
 Via Normal, per J. Sales, Verderi i P. Casals.
 1.ª Absoluta oberta, per A. Martínez, J. Grau, J. Turull i F. Parera. Graduació: MD.

MONTSERRAT

- 6: La Prenyada, via Ludwig-Casanellas, per B. Carrera, A. Martínez i J. Turull.
 9: La Talaia Gran, via Cervera-Raul, per J. Feiner, J. Agulló i F. Isern.
 9 i 10: La Granota, via Kim-Roig.
 Gorra Frígia, via Badalona.
 La Quarta de Trinitat, via Díedre Pokorski, per N. Castanyé, J. Grau i J. Rosaura.

PEDRAFORCA

- 5: Cabirols, via Anglada-Genís, per R. Biosca, Frederic, Lluís, Anna, Francesc i Josep. Calderer, via Anglada-Guillamon, per J. Martínez i F. Parera.
 9: El Gat, via Homedes, per J. Sales, J. Riera i A. Martín.

PIRINEUS

- 5: Andorra. Portella de Varilles, per E. Llonch, F. Abad i J. Marzal.
 9: Travessa Núria-Setcases, per M. Turull i F. Cabeza.
 9 i 10: Travessa Núria-Nou Creus-Pic de la Fossa del Gegant-Llacs de Carançà-Coll de Nou Creus-Núria, per F. Jurado, J. Llongueras, J. Puig i J. Badiella.
 11 i 12: Travessa Núria-Nou Creus-Carançà-Vall de Carançà-Thues, per F. Parera i amics de Barcelona.
 12: Andorra. Pic de la Tossa de Joan Antoni, per l'aresta Nord, per F. Isern, J. Agulló, J. Feiner i J. Anglès.

- 24: Petit Vignemale, via Normal, per J. Feiner i J. Anglès.
 25: Tozal del Mallo, via Ravier, per A. Martínez i J. Turull.
 26: Tozal del Mallo, via Ravier, per J. Feiner i J. Anglès.

Juliol:

PIRINEUS

- 3: Pic de Posets, per J. Galofre, R. Fuster, J. Fuster, P. Anglès, D. Reig, P. Buixasas, J. Anglès, J. Rosaura, M. Montfort, J. Brugués, J. Montfort i J. Salas.
 —Pallars. Torre de Basiero, per J. Turull, A. Bros, A. Martínez i J. Capdevila.
 9: Encantats per la cara nord, via Canal Central, per J. M. Màrquez i Ll. Cazorla.
 9 i 10: Núria. Aresta NW del Pic de l'Infern, per J. Cañellas, R. Fuentes i F. Zamora
 12: Bessiverri Sud, via Normal, per Ll. Cazorla i amics del CEC.
 26: Travessa integral de Sierra Nevada, per J. Mangot.
 31: Regió de la Pedriza (Madrid). El Pájaro, via Normal, per F. Andreu, M. Aragón i J. Anglès.
 30-31-1 i 2 d'agost: Núria, Agulla Blanca de Carançà, vies Pirenaic i Terrassa, per J. Salas i amics del STAE i FOMENT.

MONTSERRAT

- 10: Serrat del Moro, via Mas-Brullet, per F. Abad i J. Rosaura.

SANT LLORENÇ

- 15: Punta de la Rambla, via Troya, per J. Grau, J. Brugueras, J. Rosaura i J. Salas.

Agost

MONTSERRAT

- 4: Regió d'Agulles. L'Esquelet, via Torras-Humet.
 La Màquina de Tren, via Aresta Brucs, per J. Marzal, J. Puig, A. Pagès i M. Cajide
 19: Cadireta d'Agullés, via GAM, per J. Feiner, J. Cuevas, F. Abad i J. Badiella.
 L'Elefant, via Jacinto Aguilar, 1.ª Absoluta, per A. Aymamí i F. Parera.
 Dificultat: A2-V+,V.

PIRINEUS

- 5: Pic de Posets, per A. Hilla i Companyia (Soldats).
 14-15-16: Pics de Russell, Margarida i Tempestats, per Ll. Cazorla i F. Zamora.
 20-21: Travessa Núria-Nou Creus-Fossa del Gegant-Coma de l'Infern-Pic de l'Infern-
 Nou Creus-Núria.

VACANCES (Juliol - Agost)

PIRINEUS

- Vall de Pineta: La Múnia, per D. Reig, A. Carles, M. Flaquer, F. Fainé, M. Català, M. Comelles, J. Bel, J. Adell, J. Montfort, N. Castanyer, J. Brugués, F. Farell i J. Raich.
- Punta Sabre i Gran Bachimala, per l'aresta sur, per J. Grau, J. Brugueras, J. Valverde, J. Guitart i J. Rosaura.
- Petit i Gran Astazou, per la via Normal i Mont Perdut, per la via Normal de Pineta per J. Grau, J. Brugueras, J. Valverde, J. Guitart i J. Rosaura.
- Mallo Rojo de Pineta, per M. Ariza, J. Agulló, F. Jurado, J. Riera, M. Badiella i J. Badiella.
- Mont Perdut, per l'aresta NO, per J. Agulló, F. Jurado i J. Badiella.
- Mont Perdut, per la via Normal, per J. Brugués i J. Adell.
- Pic de Tucarroya, per J. Riera, F. Isern i M. Badiella.
- Mont Perdut, per la vessant Nord, Cilindre, Pic de Pineta, La Múnia, Petit i Gran Astazous, per J. Fuster, R. Fuster, P. Buixasas i J. Galofre.
- Mont Perdut, per la via Normal, per J. Bel, J. Grau i M. Tomàs.
- Andorra: Cilindre d'Escobas, per A. Martí i M. Galí.
- Couloir Maja, per A. Martí, M. Galí i J. Verdaguer.
- Regió d'Espingo: Quayrat, Couloir W,
Cabrioules, via Mamy.
Roya i Punta Literola, via Normal, per F. Hernández, J. Puig, J. Llongueras i M. Cajide

ALPS

- Regió del Mont Blanc: Aiguille de Chardonnet, via Esperó Nord, per J. A. Berenguer, J. Martínez, F. Parera, P. Sánchez i Fabra.
- Mont Blanc, via Esperó de la Brenva i travessa dels tres Mont Blancs, per J. A. Berenguer, J. Martínez i F. Parera.
- Travessa Agulla de Midi-Vall Blanche-Mer de Glace-Montenvers-Chamonix, per F. Parera i amics de Saint Gervais.
- Agulla d'Argentiere, via Normal, Agulla Verte, Couloir Coutourier, Agulla de la Peigne via Voucher, per J. Turull, A. Martínez i A. Bros.
- Mont Blanc pels Grands Moulets, Travessa dels Tres Mont Blancs, per J. Cañellas, R. Fuentes i F. Zamora.
- Regió de Zermat: Mt. Cervino, per J. Cañellas i F. Zamora.
- Regió de Interlaken: Mont, per J. Turull, J. Castellet i M. Turull.
- Oberarhorn, per J. Turull, J. Castellet i M. Turull.
- Dolomites de Brenta (Itàlia). Escalades i excursions del 12-20 agost.
- Cima Grossa (2.897), Cima Falkner (2.999), Cima Sella (2.917), Refugi Brentei, Pizz Molveno (2.920), Cima Dei Armi (2.951) i Refugi Pedrotti, per via Delle Bocchte.
- Ascensió a Spalla dei Masodi (2.998) i Cima Vallesinella de Brenta (3.114), per via

Alta i Refugi Alimonta, per Jaume Fabrés i Amorós i esposa. Organització del Club Alpí Francès (Chamonix).

HIMALAIA DE L'ÍNDIA

Del 20 de juny al 10 de juliol.

Travessa al Ladakh (Petit Tibet), entre el Caixmir i el Punjab, de les Valls de Surú i Zanakar, en 16 jornades a peu (uns 400 km.), des de Kargil al peu del Karakòrum, fins a Keylong, a l'Himalaia sud.

Primera Expedició col·lectiva en reeixir aquesta travessa de la cadena himalaienca. Grans problemes de pas de rius a la fosa violent de les neus, pèrdua de cavalleries i queviures i manca de portadors, foren una constant conflictiva.

L'itinerari comprenia l'accés als orígens del riu Surú, al peu del colós Nun Kun, de 7.200 metres, per passos sobre els 4.000 i 5.000 metres. Massís calcari de formes i colors insòlits i originals. El sistema orogràfic que se'ns mostrà després del Nun Kun, seguint al sud, és pràcticament verge, amb desenes de pics anònims, entre els 6.000 i els 7.000 metres, de formes desafiants, camp privilegiat per a l'alpinisme del futur, de grans dificultats rocoses i geleres. La cartografia és molt rara i deficient, el que fa doblement atractiva aquesta zona, tancada fins ara als occidentals.

Els darrers vuit dies de marxa, en plena incògnita, àdhuc dels nostres portadors, fou en una regió de muntanya on l'únic hàbitat era constituït per alguns monestirs budistes d'un primitivisme allucinant. Amb l'ascensió al Baralacha Pass (5.000) i el Firzhela (5.475) es completà la travessa vers les regions de Lahul i Kulu, fins a Manali i Nova Delhi.

Per Jaume Fabrés i Amorós i esposa, amb organització del Club Alpí Francès.

Setembre:

MONTSERRAT

- 3: Joc de l'Oca, per M. Soler, J. Capdevila, J. Riera, F. Jurado i M. Turull.
- 4: Cadireta d'Agulles, per J. Agulló, J. Cuevas, M. Ariza i F. Cabeza.
 - Bessona Inferior, via Aresta Brucs, per J. Turull, A. Martínez i A. Bros.
 - Serrat del Moro, via Casas-Xani, per E. Bassas i J. Sales.
- 10: La Mòmia, via Santacana, per F. M. Troya, A. Martínez, J. Martínez i F. Parera.
- 18: Serrat del Moro, via Mas-Brullet, per E. Bassas, J. Brugués, J. Grau i M. Badiella.
- 21: Serrat del Moro, via Mas-Brullet, per J. Cuevas, J. Agulló, A. Martín i J. Feiner.
- 25: Trompa de l'Elefant, via Anglada Guillamon, per F. Cabeza, A. Martínez i A. Domínguez.

SANT LLORENÇ

- 11: Via 11 de Setembre, 1.ª Absoluta, per J. Grau i J. Sales.
- 29: Morral del Llop, via Aranya variant Escarola, per F. Parera i F. Hernández.

PEDRAFORÇA

- 3: Calderer, via Anglada-Guillamon. Paret Nord, per J. Agulló, J. Feiner, J. Cuevas i J. Badiella.

PIRINEUS

- 11: Puigmal, per A. Lòpez, Ll. Cazorla i F. Alarcon.
—Travessa Núria-Setcases, per D. Armengol i I. Hernàndez.
- 17-18: Agulla Inferior d'Amitges, via Robbins, per J. Martínez, A. Domínguez, A. Martínez, J. Turull i F. Parera.
—Agulla Inferior, via Cuquina, 1.ª Absoluta, per F. Parera i A. Martínez.
- 24-25: Pic Rodó, paret Est, via Curset, per F. Zamora i Ll. Cazorla.

LA PEDRIZA (MADRID)

- El Pájaro, per P. Andreu i J. Anglès.

PICS D'EUROPA

- 12: Naranjo de Bulnes, cara Est, via Cepeda, per A. Bayona i M. A. Alcalde.

SIERRA DE GREDOS

- 15: Pequeño Galayo, via Este, per José Luís i M. A. Alcalde.

Octubre:

MONTSERRAT

- 1: Paret de l'Aeri, via Anglada-Cerdà, per O. Cadiach i F. Parera.
—La Mòmia, via Pirenaic, per E. Bassons i N. Castanyer.
- 2: Paret de Diables, via Sànchez-Martínez, per J. Martínez, A. Martín i M. A. Alcalde.
- 11: Paret de l'Aeri-Serrat del Moro, via Jordi Matas, per F. Parera i R. Biosca (1.ª local).
- 12: Serrat del Moro, via Casas-Xani, per J. Cuevas i J. Badiella.
- 15: Cavall Bernat, via GAM, per J. Grau, J. Martínez i F. Parera.
- 16: Cavall Bernat, via Normal, per J. Cuevas, J. Agulló i M. A. Alcalde.
- 31: La Mòmia, via Pirenaica, per M. Badiella i F. Isern.

PIRINEUS

- 31: Núria-Puigmal-Pic del Segre-Pic de Finestrelles-Pic d'Eine-Pic de Nou Fonts-Pic Nou Creus-Núria.
—Agulla Blanca de Carançà, via U.E. VICH, per J. Grau, A. Pagès, J. Salas, F. Hernàndez i M. Cajide.
—Balaitus. Cresta de Diables, per Lluís, Quim, R. Biosca i M. A. Alcalde.

RIGLOS

- 31: Mallo Pison. Esperó Nord-Oest, via directa Anglada-Guillamon, per A. Martínez, J. M. Martínez i F. Parera.

SANT LLORENÇ

- 2: Paller de Tot l'Any, 1.ª absoluta, via Peroneus, per J. A. Lòpez, F. Zamora i Ll. Cazorla.

- 12: Morral del Llop, 1.ª absoluta, via Esfenoides, per J. Martínez, Ll. Cazorla i J. Lòpez.

PEDRAFORCA

- 2: Pollegó Inferior, via Font, per J. Brugueras i J. Grau.
 7-8: Cabirols, via SAME, per X. Garcia, F. Parera, A. Domínguez i F. Dalmases.
 —El Gat, via Homedes, per A. Pagès, F. Parera i A. Casanovas.
 —Pollegó Superior, per la Canal del Verdat, per A. Pagès i M. Cajide.
 —Calderer, via Estasen, per A. Domínguez i M. Cajide.
 9: Calderer pel Collet de la Cova, per J. Galofre, M. Velasco, P. Casals i M. Turull.
 —El Gat, via Homedes, per M. A. Alcalde i G. Verderi.
 —Paret Nord, via Pany, per J. Grau, J. Rosaura, M. Català i F. Isern.

Novembre:

MONTSERRAT

- 1: La Prenyada, aresta integral Hispano-Suècia, per J. Cuevas i J. Badiella.
 3: Cadireta de Flautats, via GEEB, per F. Cabeza, J. Turull, A. Martínez i B. Carrera.
 6: La Mòmia, via Haus-Estrems, per J. Grau, X. Garcia i Contreras.
 13: Cavall Bernat, via Normal, per J. Brugueras, J. Rosaura i F. Cabeza.
 19: Serrat del Moro, via Mas-Brullet, per J. A. Berenguel, J. Martínez, Fabra, J. Badiella i F. Cabeza.

PIRINEUS

- 5-6: Andorra. Pic de Ribuls, esperó NW, per F. Isern, J. Agulló, A. Hilla i J. Feiner.
 12: Pic del Racó Gros, via Normal, per P. Buixasas i M. Riera.
 26-27: Pic de Paguera, per P. Buixasas i N. Riera.

MONTSEC DE RÚBIES

- Paret de la Font de la Figuera, via Reynals-Balcells, per J. Capdevila, A. Hilla i J. Feiner.

PEDRAFORCA

- 13: Pollegó Superior. Paret Nord, via Sánchez-Galí, Per M. A. Alcalde, X. Garcia, A. Martín i F. Abad.

SORTIDES D'ESPELEOLOGIA PER MEMBRES DE LA S.I.S.

Juny:

- 3: Coves dels horts dels Monjos (St. Llorenç), per A. Buil i X. Badiella.
 4: Av. del Torrents Maleït i Av. de la Serra del Gall (Obac), per E. Badiella, V. Flaquer, J. Indurain, R. Garcia, J. Pèrez, B. Travieso, M. Sebastian, X. Badiella i G. Navarro.

- 5: Av. de Can Pobla i Av. del Figuerol (St. Llorenç), per E. Badiella, A. Buil, F. Romera i X. Badiella.
- 7: Av. de Can Torres (St. Llorenç), per X. Badiella i A. Buil.
- 9: Av. de Can Torres (St. Llorenç), per J. Farrés, F. Segura, V. Flaquer, X. Badiella i E. Badiella. - Av. de les Pinasses (St. Llorenç), per J. Indurain i F. Romera.
- 9 al 12: Sub-Balear 4: Cova de Cornavaques, cova de Sa Campanya, cova de Can Sivella i cova de Ses Rodes (Mallorca), per A. Clariana, C. Canton, E. Badiella i S. Vives, i J. i A. Ganés de l'Est de Palma de Mallorca.
- 10: Av. de Can Torres (St. Llorenç), per X. Badiella i A. Buil.
- 12: Av. de l'Esquerra (Garraf), per J. Indurain, F. Romera, F. Segura, J. Ortega, M. Canyameres, D. Trias, V. Flaquer i M. Noguera.
- Cova del Manel (St. Llorenç), per C. Rosaura, M. Català, M. Casamada i M. Comellas. - Cova d'en Janet (Llaveria) i prospeccions a Roda de Barà (Tarragona), per J. Centelles, J. Rosaura, X. Badiella i J. Farrés. - Cort Fosca de Matarrodona, per J. Beltran, F. Fornieles, M. Màrquez i D. Reig.
- 16: Av. de Can Torres, Av. de la Carbonera i Av. de l'Obaga de l'Illa (St. Llorenç), per X. Mayans, E. Badiella i X. Badiella.
- 19: Av. Torrós i Av. de Can Torres (St. Llorenç), per M. Comellas, F. Segura i C. Rosaura. - Av. Terrós, per V. Flaquer. - Av. de Castellsapera (St. Llorenç), per X. Mayans, X. Badiella i A. Buil.
- 21 i 22: Cova de la Buchaquera (Osca), per R. Larma i J. Ortega.
- 25 i 26: Av. dels Pouetons (Montserrat) i Av. de l'Esplugu (Obac), per F. Romera, J. Centelles, J. Caballé, E. Badiella i J. Indurain. - Solencio de Bastaras (Osca), per J. Ortega, S. Vives i J. Rosaura.
- 26: Av. de can Pobla (St. Llorenç), per A. Casamada i V. Flaquer. - Av. del Club (St. Llorenç), per V. Flaquer, J. Farrés i F. Segura.

Juliol:

- 3: Forat Micó (Cardona), per J. Centelles, J. Indurain, F. Segura, F. Romera, J. Caballé, A. Casamada, M. Casamada, C. Rosaura, M. Comellas i V. Flaquer.
- 4: Av. de les Roquisses (Obac), per S. Vives, C. Canton i J. Rosaura.
- Av. del Club (St. Llorenç), per E. Badiella, J. Indurain, F. Romera i J. Centelles.
- 10: Av. del Tortosí i Av. de la Brega (Obac), per X. Mayans i X. Badiella. - Prospecció a Choranche (Grenoble), per J. Centelles, J. Rosaura, S. Vives i F. Romera.
- 16 al 20: Graller d'Alsamora, Graller de Coronas i Graller del Boixader (Montsec), per X. Badiella, E. Badiella, J. Indurain, J. Centelles i F. Segura.
- 20 al 8: Sima Paramenas, Sima de las Campamuas, Sima de las Maderas, Sima Cuesta Perojau, Cueva del Agua, Coventosa, Cueva Cañuela, Cueva Concejo, Cueva de las Honedas, Cueva del Castillo, Cueva del Tobazo, Sima de la Terraza (Santander), Cueva de las Vacas, Piscarciano, Cueva de las Arenas, Cueva del Agua de Orbaneja, Cueva de Toba i Sumidero de Páramos de Bricia (Burgos), per A. Casamada, A. Clariana, J. Centelles i J. Rosaura.

- 21 al 23: Cova Casteret i Cova Garcés (Osca), per M. Noguera i M. Vives.
- 23 al 5: Cova de Aso, Cova Garcés, Cova Casteret, CM-1, CM-2 i Av. dels Gendarmes (Osca), per J. Indurain, J. Caballé, E. Badiella i X. Badiella.
- 27 al 4: Cueva Musai, Piscarciano, Cueva de las Vacas, Cueva de las Arenas (Burgos), Cueva del Castillo, Cueva de las Monedas, Cueva del Agua, Cueva Cañuela, Coventosa, Cueva Concejo (Santander), Cueva de Balmori, Cueva de las Campanas, Cueva Escosu (Asturias), per D. Campos, M. Milià, C. Cantón, M. Vives, M. Noguera i S. Vives.
- 31: Cova d'en Janet (Tarragona), per F. Segura, V. Flaquer i J. Farrés.

Agost:

- 3: Av. de Can Torres (St. Llorenç), per M. Canyameres, V. Flaquer i amics.
- 14: Cova Fumada (Castelldefels), per F. Segura i J. Indurain.
- 14 i 15: C9 (Av. Badalona, Osca), per M. Noguera i membres del grup de socors del C.C.E. (Participació en un rescat).
- 16: Les Foradades (Les Pedritxes), per E. Vives i S. Vives.
—Cova de l'Era dels Enrics i Av. de l'Era dels Enrics (Obac), per S. Vives, C. Canton, A. Clariana i J. Indurain.
- 21: Av. de la Carbonera (St. Llorenç), per D. Reig, M. Màrquez, F. Fornieles, J. Hernández, J. Indurain, A. Casamada, M. Casamada, C. Rosaura, M. Comellas, M. Català, C. Canton, V. Flaquer, J. Centelles, J. Caballé, F. Romera i F. Segura. - Les Foradades, per X. Mayans i A. Buil. - Les Foradades, per S. Vives, M. Vives, J. Rosaura, A. Clariana i M. Noguera. - Cova de la Rabossa (Tarragona), per J. Centelles i P. Jover.
- 25: Cova Salitre, per Gabriel i José Antonio.
- 26: Av. del Llest (Obac), per M. Canyameres, F. Segura i amics.
- 27: Av. de la Canal de la Rovella (St. Llorenç), per J. Rosaura, O. Escolà i A. Clariana.
- 28: Av. de la Muntada i Av. Petit de la Muntada (St. Llorenç), per F. Romera, J. Centelles, J. Hernández, E. Badiella i J. Indurain.
- 30: Av. d'Alzina Teresa (Obac), per J. Caballé i V. Flaquer.
- 31: Av. de la Serra del Gall (Obac), per J. Caballé i V. Flaquer.

Setembre:

- 3 i 4: Forat Micó i Bofia Gran (Cardona), per F. Fornieles, A. Julià, J. Domènech, J. Camprubí, S. Pèrez, C. Duro, G. Castro, D. Pèrez i I. Delgado.
- 4: Av. Terrós i Av. de la Trompeta (St. Llorenç), per M. Comelles, J. Rosaura i M. Lloveras. - Les Foradades (Obac), per M. Noguera, A. Clariana, E. Vives, M. Milià, S. Vives, M. Vives, J. Rosaura, F. Romera, J. Indurain, J. Centelles i E. Badiella. - Av. Terrós, Cova del Manel, Cova del Frondal, Cova del Frare, Cova dels Horts dels Monjos i Ses Corts (St. Llorenç), per A. Buil. - Cova de Mura, per A. Casamada, M. Casamada, D. Reig i M. Màrquez.
- 10: Cova de la Goita, per E. Badiella i X. Badiella. - Solenció de Bastaras (Osca), per

M. Noguera, M. Vives, J. Centelles i E. Vives.

- 11: Av. de la Sivinota (Garraf), per M. Canyameres, F. Segura, V. Flaquer i J. Indurain. - Av. de Can Pobla, per A. Casamada, M. Casamada, F. Romera, J. Farrés i L. Lloanydes. - Les Foradades (Obac), per S. Vives i J. Rosaura.
- 17: Av de la Serra del Gall (Obac), per Beni, Manolo i José Antonio.
- 18: Av. de Castellsapera (Obac), per V. Flaquer, M. Casamada, M. Màrquez, D. Reig, X. Mayans, F. Romera, I. Boada i A. Buil. - Cova del Frare, Cova dels Ossos i Cova del Manel (St. Llorenç), per X. Badiella i amics. - Av. del Daví (St. Llorenç), per F. Segura, M. Comellas, J. Farrés, A. Indurain, L. Garcia, F. Massana, J. Guírtart i J. Indurain.
- 22: Av. de Can Torres (St. Llorenç), per A. Clariana, X. Badiella, E. Badiella, Nardi i C. Canton.
- 24: Cova Simanya (St. Llorenç), per A. Buil.
- 25: Sistema de Rotgers (Borredà), Collectiva de la S.I.S. - Cova Simanya (St. Llorenç), Per J. Bertran, F. Fornieles i M. Màrquez.

Octubre:

- 2: Av. de Castellsapera (Obac), per M. Canyameres, J. Caballé i F. Romera. - Av. de la Punta de les Saleres, Av. Local i Cova de Mura (Obac), per J. Boixader, X. Badiella i amics. - Pràctiques exteriors a Can Pobla, per A. Buil. - Pràctiques exteriors a les Foradades (Obac), sortida pràctica del XVI Curset d'iniciació a l'Espeleologia.
- 3: Prospeccions al Pla de Subis i Carena del Pou del Glaç, per A. Buil.
- 9: Av. de la Pinassa (Obac), per X. Badiella, X. Mayans i A. Buil. - Av. de les Piques, Av. de la Codoleda, Av. del Llest i Av. de la Falconera (St. Llorenç del Munt, Serra de l'Obac), sortida pràctica del XVI curset d'iniciació a l'Espeleologia.
- 12: Av. de la Falconera i Av. del Montcau (St. Llorenç del Munt, Serra de l'Obac), per D. Reig i F. Romera. - Av. del Cuento (Obac), per J. Farrés i V. Flaquer. - Av. del Llest, Galeria Sardy (Obac), per J. Brugueras, M. Vives, D. Campos, J. Centelles, M. Canyameres, I. Boada, J. Badia, Valverde, J. Guitart i J. Indurain. - La Pedragosa (Obac), per J. Rosaura, C. Canton i S. Vives.
- 14: Les Foradades (Obac), per A. Buil.
- 15 i 16: Av. del Club i Av. de les Pedres (St. Llorenç del Munt), per J. Cañellas i R. Fuentes i membres del C.M.T.
- 16: Av. del Record (Begues), per M. Casamada, V. Flaquer i D. Reig. - Av. de Mas Traval, Av. de la Clota i Av. de Sant Roc (Begues), sortida pràctica del XVI curset d'iniciació a l'Espeleologia.
- 22: Av. de la Codoleda (St. Llorenç del Munt), per J. Fustaguera, J. J. Hernández i J. Indurain.
- 23: Cova del Toll (Moià), sortida pràctica del XVI curset d'iniciació a l'Espeleologia.
- 25: Av. de Can Torras (St. Llorenç del Munt), per A. Buil, X. Badiella i E. Badiella.
- 30: Av. de la Carbonera, Av. de l'Espluga i Av. del Club (St. Llorenç del Munt, Serra

de l'Obac), sortida del XVI curset d'iniciació a l'Espeleologia.

- 31: Av. de la Pinassa (Obac), per J. Indurain i M. Canyameres. - Av. dels Esquirols (Ordal), per D. Reig, F. Romera i J. Centelles.

Novembre:

- 1: Av. de Can Pobla (St. Llorenç del Munt), per J. Indurain. - Cova del Janet (Llaveria, Tarragona), per M. Vives, M. Milià i J. Centelles. - La Bòfia del Port del Comte (Solsonès, Lleida), per J. Centelles. - Vora Fosca (Tavertet), per D. Campos, C. Ballbè, A. Serra i E. Vives.
- 5: Av. del Sot de la Bota i Av. Local (St. Llorenç del Munt, Serra de l'Obac), per F. Romera, J. Centelles i X. Badiella.
- 6: Av. de la Codoleda i Av. de Can Torras (St. Llorenç del Munt), per X. Mayans, A. Buil i X. Badiella. - Fou del Bor (Bor, Lleida), sortida pràctica del XVI curset d'iniciació a l'Espeleologia.
- 12: Av. de Can Pobla (St. Llorenç del Munt), per V. Flaquer.
- 13: Av. de la Pinassa, Av. de les Piques i Av. de la Falconera (Obac), per M. Casamada, J. Indurain, E. Badiella, F. Romera, D. Reig, J. Beltran i J. Vera. - Cova de Rastre i Cova Cambra (Ports de Beseit, Tarragona), per M. Vives, J. Centelles i companys de l'E.R.E. - Cova Simanya (St. Llorenç del Munt), per J. Beltran i J. Vera. - Av. Local, Av. de St. Jaume de la Mata, Av. de la Punta de les Saleres i Av. del Sot de la Bota (St. Llorenç del Munt, Serra de l'Obac), per F. Segura, V. Flaquer i A. Casamada. - Fou de Bor, Cova de Torrent de Barrancs (Bor, Lleida) i Av. de la Cabana d'en Garraba (Toloriu, Lleida), per E. Vives, S. Canton, A. Clariana i J. Rosaura. - Av. del Daví (St. Llorenç del Munt), per I. Boada, J. Badia i M. Canyameres.
- 15: Av. de Can Torras (St. Llorenç del Munt), per A. Buil i X. Badiella.
- 19: Av. del Salt i Av. de la Costa del Tec (St. Llorenç del Munt), per E. Font, R. Comas C.M.B. i X. Badiella.
- 20: Av. de la Pinassa (Obac), per J. Indurain, M. Comellas, M. Lloveras, M. Casamada, C. Rosaura, I. Boada, J. Badia i A. Buil. - Av. del Llest (Obac), per J. A. Pèrez, D. Reig, M. Màrquez i F. Fornieles. - Cova Rastre i Cova Cambra (Ports de Beseit, Tarragona), per M. Vives, M. Milià, J. Germain i J. Centelles. - Av. de la Canal de Mura (Obac), per J. Pellissé, V. Flaquer, J. Farrés i A. Casamada. - Grotte de Sabernède (Forat del Drac) (Malmercat, Sort, Lleida), Prospeccions a Espùy (Vall del Flamicell, Lleida), Prospeccions a la presa de Tremp (Lleida), per S. Vives, J. Rosaura, A. Clariana i O. Escolà (E.R.E.). - Av. de Teleixà (Tarradets, Girona), per E. Vives, C. Ballbè, A. Serra i D. Campos.
- 27: Av. de Sant Jaume de la Mata (Obac), per F. Romera, J. J. Hernández, M. Calleja, M. Magret, J. Beltran i J. Indurain. - Av. del Club (St. Llorenç del Munt), per J. Badia, I. Boada i M. Canyameres. - Coves d'en Carner (St. Llorenç del Munt), per S. Vives, C. Ballbè, A. Serra, P. Ballbè, C. Canton i E. Vives. - Av. de Can Torras (St. Llorenç del Munt), per F. Fornieles, M. Màrquez i J. A. Pèrez. - Av. Pla de Bassioles (Ordal), per J. Cañellas i M. Fortín. - Covas de l'Hort dels Monjos (St.

Llorenç del Munt), per C. Rosaura i J. Rosaura. - Av. del Daví (St. Llorenç del Munt), per M. Vives, J. Pladevenya i J. Centelles.

Desembre:

- 8: Prospeccions al Berguedà i Solsonès, per J. Rosaura, F. Romera, J. Centelles i O. Escolà (E.R.E.).
- 11: Av. de la Carbonera i Cova de les Gaites (St. Llorenç del Munt), per X. Badiella, X. Mayans i A. Buil. - Cova de la Cort Fosca de Matarrodona i Cova Hospital de Sang (Obac), per C. Rosaura, J. Beltran, J. Vera i V. Flaquer. - Av. de l'Esquerrà (Via Anna). (Olesa de Bonesvalls), per F. Segura, F. Romera, M. Canyameres i J. Centelles. - Les Foradades, per J. Rosaura i S. Vives, sortida amb el grup d'Espeleo Socors. - Av. de Castellsapera (Obac), per E. Vives, A. Serra, D. Reig, M. Màrquez, F. Fornieles i J. A. Pèrez.
- 16: Av. del Salt, Cova del Salt, Av. de la Costa del Tec, Av. de Can Torras i Cova del Aligots (St. Llorenç del Munt), per A. Buil i X. Badiella.
- 17 i 18: Grotte de Moulis i Grotte de Sta. Cathérine (Ariègè), per A. Serra, E. Vives, P. Ballbè, C. Ballbè, S. Vives, C. Canton i J. Indurain.
- 18: Av. del Cavall i Av. Falç del Cavall (St. Llorenç del Munt), per M. Lloveras, F. Farrés i F. Segura. - Av. de la Coma d'en Vila, Av. dels Codolosos i Cova de Mura, per J. Rosaura, A. Clariana, M. Comellas, J. Beltran, J. Pellicer, V. Flaquer i O. Escolà (E.R.E.). - Les Foradades, pràctiques exteriors (Obac), per F. Romera, M. Magret, J. Badia, A. Buil, M. Canyameres, M. Calleja, I. Boada i X. Mayans. - Av. dels Pouetons (Montserrat), per J. Cañellas, R. Fuentes i amics del G.E.S.
- 23: Prospeccions a Castellvell i el Vilar, per V. Flaquer i F. Segura. - Cova de les Gaites (St. Llorenç del Munt), per F. Segura, F. Cabeza i J. C. Cabeza.
- 24: Cova de l'Oposició, Cova del Cap del Faraó i Cova 2.ª del Cap del Faraó (St. Llorenç del Munt), per J. Rosaura, V. Flaquer i A. Clariana. - Cova de l'Hort dels Monjos (St. Llorenç del Munt), per J. Rosaura, V. Flaquer, A. Clariana, J. A. Pèrez, G. Navarro i A. Avila. - Cova dels Toixons (St. Llorenç del Munt), per F. Segura i M. Canyameres.
- 26: Cova del Camí Nou, Cova del Cap del Faraó, Cova de l'Ou de Reig, Av. Terrós i Cova del Figuerot (St. Llorenç del Munt), per J. Rosaura, A. Clariana, D. Reig i O. Escolà (E.R.E.). - Coves del Mal Pas de Puigdoura i Cova dels Graons de Mura (Obac), per V. Flaquer. - Av. de la Font del Conill, Els Caus, La Saiola, Av. de Roquisses, La Pedragosa, Av. de l'Endeló, La Barbotera, Av. de la Barbotera, Av. de l'Alzina Teresa (Serra de l'Obac), sortida colectiva, 16 participants.
- 27: Cova Gran de les Fogueroses (St. Llorenç), per E. Font, R. Comas, E. Badiella i X. Badiella.
- 29: Av. de Can Torras (St. Llorenç del Munt), per J. Indurain, X. Badiella, E. Badiella, M. Comellas i J. Beltran.
- 30: Forat del Torrent de la Riba, Cova del Torrent de la Riba, Cova de la Torrota i Cova de Can Candi (Obac), per E. Font, R. Comas i X. Badiella. - Av. de l'Espluga (Obac), per M. Noguera, J. Indurain i V. Flaquer.

DECORACIÓ

ELLSA, S. A.

Ctra. Martorell, 58

Telèfon 788 14 88

CAMISERIA I CONFECCIONS

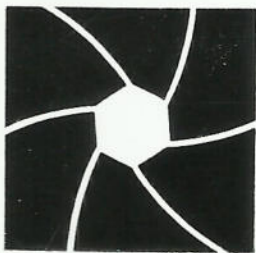
ORLEY

de VÍDUA PRAT

Sant, Pere, 29

TERRASSA

Telèfon 788 55 51

FOTOGRAFIA
INDUSTRIAL
Y PUBLICITARIA

**VIRGILI
VERA**

VALLPARADIS, 113/115
TELF. 782 41 52
ESTUDIO 788 95 39
TERRASSA

TERRASSA

Rutlla, 31

Tel. 782 40 69

SABADELL

Rambla del Caudillo, 116

Tel. 725 47 67

Ctr. N. 150. Km. 14,700

Sport Center

FOTOS

francino

Major, 9

Telèfon 782 28 33

TERRASSA